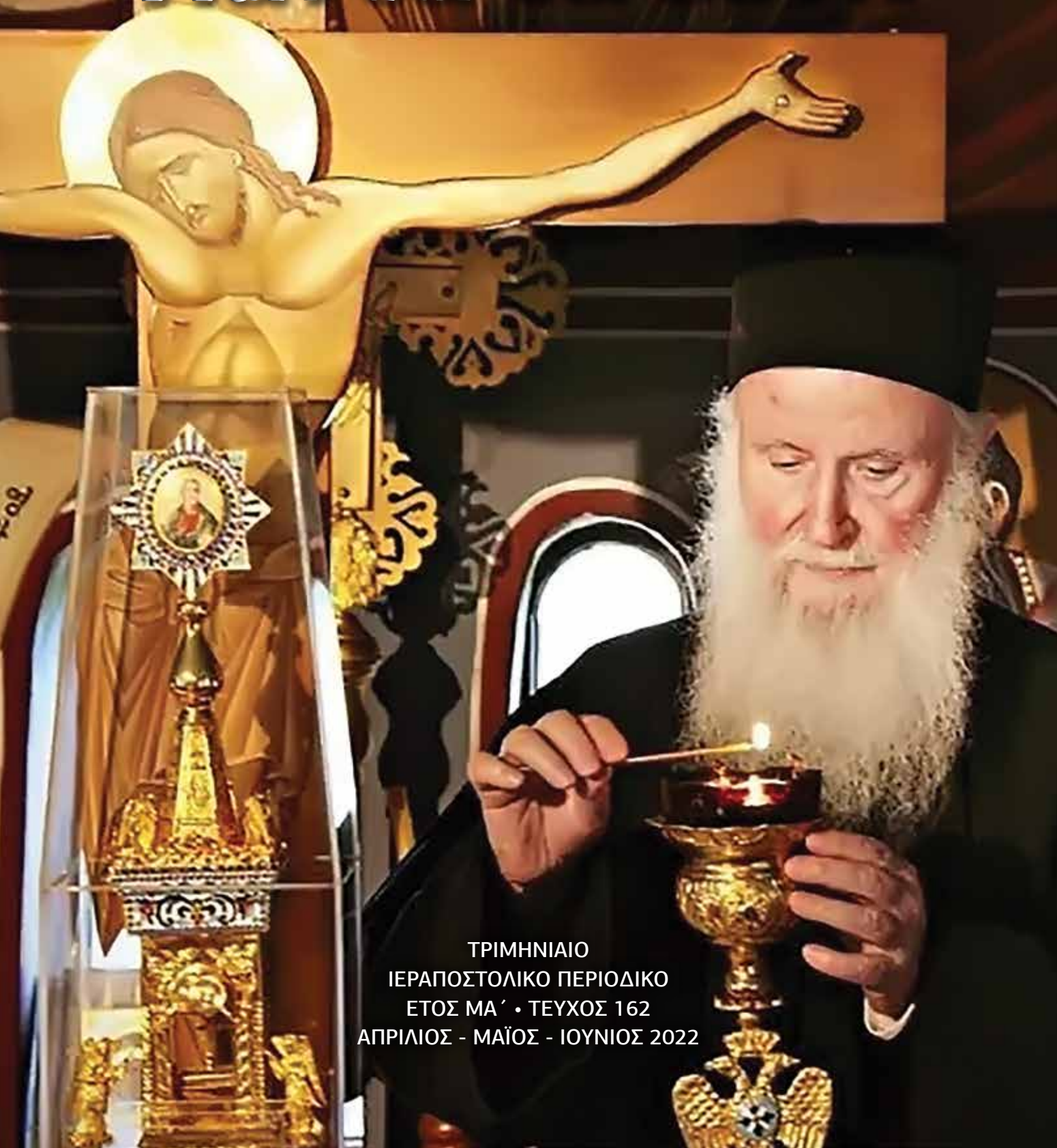

ΟΙΚΟΥΜΕΝΟΝ

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΜΑ΄ • ΤΕΥΧΟΣ 162
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ ἱεραπόστολος π. Ἐρμόλαος Ἰατροῦ

Μέ αισθήματα τῆς καρτ' ἀνθρώπων θλίψης τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς, ἀνακοινώνει τόν ἀδόκητο θάνατο τοῦ κληρικοῦ ἱεραποστόλου καί ἐκπαιδευτικοῦ μακαριστοῦ π. Ἐρμόλαου Ἰατροῦ, μέ καταγωγή ἀπό τή Μυτιλήνη.

Ὁ ἀείμνηστος ἄφησε τήν τελευταία του πνοή, μαχόμενος γιά τήν Ὁρθοδοξία στήν Λιβερία. Ἐργάστηκε μέ θερμό ἱεραποστολικό ζήλο καί ἰδιαίτερη αὐταπάρνηση, γιά περισσότερα ἀπό 15 χρόνια, στό Μαλάουσι, στήν Τανζανία καί τούς τελευταίους μῆνες, κατόπιν εὐλογίας τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, στήν Μονρόβια τῆς Λιβερίας.

Συμπαράσταθηκε μέ πολύ σεβασμό καί εἰλικρινές χριστιανικό ἐνδιαφέρον στόν ἀνθρώπινο πόνο, προσφέροντας ἀπλόχερα ἀγάπη καί συμπάθεια στούς πονεμένους νεοφώτιστους ἀδελφούς τῆς Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου. Ὑπῆρξε κληρικός γενναῖος, γεμάτος ἀπό διάθεση ἱεραποστολικῆς προσφορᾶς καί ἀνάλωσε τόν ἑαυτό του ὀλόψυχα στή διακονία αὐτή τῆς Ἐκκλησίας μας, χωρίς νά φεῖδεται κόπων καί θυσιῶν ἐναποθέτοντας τά κάθε εἶδους ἐμπόδια πού προέκυπταν στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Μέ τήν πρόωρη κοίμησή του, καταλείπει τήν Πρεσβυτέρα του Χρυσάνθη καί τά τέσσερα παιδιά του ἐκ τῶν ὁποίων τά 3 εἶναι ἀνήλικα.

Τό Πατριαρχεῖο μέ τήν ἀμέριστη συμπαράσταση τοῦ Προξένου τῆς Λιβερίας στήν Κύπρο κ. Μάριου Πηλαβάκη, τῆς Ὑφυπουργοῦ Παιδείας καί Ἱεροσκευμάτων κ. Ζέττας Μακρῆ, τῆς Δρ. Ἄντρης Μαραγκοῦ ἀπό τήν Γκάνα καί μελῶν τῆς Λιβανέζικης παροικίας στήν Μονρόβια, φρόντισε γιά τόν ἐπαναπατρισμό τῆς σωροῦ του.

Ὁ Μακαριώτατος μόλις πληροφορήθηκε τόν αἰφνίδιο θάνατο τοῦ π. Ἐρμόλαου, ἔδωσε ἐντολή στόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Νικοπόλεως κ. Θεμιστοκλῆ νά μεταβεῖ ἀπό τήν Σιέρα Λεόνε στή Λιβερία· ὁ ἴδιος τέλεσε Τρισάγιο στό Πατριαρχικό Παρεκκλήσιο τῶν Ἁγίων Θεοδώρων, ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του.

Εὐχόμεστε ὁ Κύριος, ὁ ἀρχηγός τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου, νά ἀναπαύσει «ἐν σκηναῖς δικαίων» τήν καλή ψυχή τοῦ μακαριστοῦ ἱεραποστόλου Του.

Ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας

Πατριαρχική περιοδεία στήν Ἐπισκοπή Ἀρούσας

Σ τήν πόλη Ἀρούσα τῆς Ἡνωμένης Δημοκρατίας τῆς Τανζανίας, στήν Ἀνατολική Ἀφρική, ἔφτασε τήν Παρασκευή 27 Μαΐου ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄, συνοδευόμενος ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ἀξώμης κ. Δανιήλ, προκειμένου νά πραγματοποιήσει ποιμαντική ἐπίσκεψη στήν Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας.

Εἶναι ἡ δευτέρα φορά πού ὁ Πατριάρχης ἐπισκέπτεται τήν πρωτεύουσα τῶν χωρῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς. Τόν Μακαριώτατο ὑποδέχθηκαν στό διεθνές ἀεροδρόμιο τῆς Ἀρούσας ὁ ἐπικώριος Ἐπίσκοπος Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας κ. Ἀγαθόνικος,

ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μπουκόμπας κ. Χρυσόστομος καί κληρικοί τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἀκολούθησε ἐπίσημη ὑποδοχή καί Δοξολογία στόν Καθεδρικό Ἱερό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀρούσας, ὅπου ὁ Πατριάρχης ἀπνύθυσε λόγους πατρικῆς ἀγάπης, ἀναφερόμενος γιά ἄλλη μία φορά στό ὄραμά του γιά τήν πορεία τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Ἀφρική καί εἰδικότερα στήν περιοχή αὐτή, ἐνώ εὐλόγησε τούς παρισταμένους ἰθαγενεῖς κληρικούς καί λαϊκούς, λέγοντας πώς αὐτοί εἶναι οἱ φερέλπιδες νέοι τῆς Ἀφρικῆς.

Θερμότατη ὑποδοχή ἐπεφύλαξαν στόν Πατριάρχη, κατά τήν δευτέρα ἡμέρα τῆς ἱεραποστολικῆς ἐπίσκε-

ψης στην Τανζανία, οι Όρθόδοξοι πιστοί της Αρούσας, στο χώρο όπου θά χτιστεί τό νέο πολυδύναμο Ίεραποστολικό Κέντρο της Έπισκοπής.

Ο Πατριάρχης τέλεσε τόν Άγιασμό καί έθεσε τόν θεμέλιο λίθο γιά τήν ανέγερση Ίερού Ναού πρός τιμήν της Ύπεραγίας Θεοτόκου.

Η σημερινή θεμελίωση σηματοδοτεί τήν έναρξη τών έργασιών γιά τήν επίτευξη ενός μεγάλου οράματος του Μακαριωτάτου γιά τήν πόλη της Αρούσας, αλλά καί γιά όλόκληρη τήν Άνατολική Άφρική. Τήν ιδέα σχεδίαζε από τήν ήμέρα της άναρρήσεως του στον Πατριαρχικό Θρόνο του Άγίου Μάρκου.

Τό πολυδύναμο Ίεραποστολικό Κέντρο θά περιλαμβάνει Τεχνική Έπαγγελματική Σχολή, τυπογραφεία του Πατριαρχείου Άλεξανδρείας, εκπαιδευτήρια, κλινική γιά τήν πρωτοβάθμια φροντίδα τών κατοίκων της Περιφέρειας, χώρους φιλοξενίας κληρικών καί έθελοντών της Ίεραποστολής καί αίθουσα σεμιναρίων.

Έμφανώς συγκινημένος γιά τήν έναρξη τών εργασιών, ό Μακαριώτατος εύχήθηκε στον Θεοφιλέστατο Έπίσκοπο Αρούσας καί Κεντρικής Τανζανίας κ. Άγαθόνικο, ό Θεός νά του χαρίζει δύναμη, φωτισμό καί ύπομονή, ώστε νά ολοκληρώσει τό τεράστιο αυτό έργο, πού μόλις ξεκίνησε. Δέν παρέλειψε, επίσης, νά ευχαριστήσει όλους τους Ίεραποστολικούς Συνδέσμους καί τίς Άδελφότητες από τήν Ελλάδα, πού στηρίζουν τό έργο της Ίερας Έπισκοπής Αρούσας, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στην «Ίεραποστολική Στέγη Άγίου Διονυσίου», ή όποία έδρεύει στην όμώνυμη Ίερά Μονή στο Λιτόχωρο Πιερίας.

Τό απόγευμα της ίδιας ήμέρας τελέσθηκε ή Άκολουθία του Μεγάλου Έσπερινού, χοροστατούντος του Μακαριωτάτου, στον Ίερό Ναό Εύαγγελισμού της Θεοτόκου Αρούσας.

Τήν Κυριακή 29η Μαΐου 2022, τρίτη μέρα της ποιμαντικής επίσκεψης του Πατριάρχη στην Ίερά Έπισκοπή Αρούσας καί Κεντρικής Τανζανίας, τελέσθηκε Πατριαρχική θεία Λειτουργία στον Ίερό Ναό Εύαγγελισμού της Θεοτόκου Αρούσας, προεξάρχοντας του Μακαριωτάτου καί συλλειτουργούντων του Σεβ. Μητροπολίτη Άξώμης κ. Δανιήλ, του Θεοφ. Έπισκόπου Μπουκόμπας κ. Χρυσοστόμου καί του οικείου ποιμενάρχου Θεοφ. Έπισκόπου Αρούσας καί Κεντρικής Τανζανίας κ. Άγαθονίκου.

Κατά τή διάρκεια της θείας Λειτουργίας ό Μακαριώτατος προέβη στις χειροθεσίες του Άρχιμανδρίτη Μάρκου Kalinga σέ Πνευματικό, του Ίερομονάχου Νικηφόρου Ilomo σέ Άρχιμανδρίτη καί του Πρεσβυτέρου Ματθαίου Nziku σέ Πρωτοπρεσβύτερο. Σέ κλίμα μεγάλης συγκίνησης, επίσης, τέλεσε τή μοναχική κουρά ενός εύλογημένου παιδιού από τό Κινταμάλι της Ίρίγκα, του Φωτίου Chengula, ό όποίος έλαβε τό όνομα Εύμένιος πρός τιμήν του νέου Άγίου της Έκκλησίας μας Εύμενίου (Σαριδάκη) του Κρητός. Άξίζει νά σημειωθεί ότι ό π. Εύμένιος αντιμετώπιζει πρόβλημα μέ τήν όρασή του καί ή σημερινή ήμέρα, Κυριακή του Τυφλού, κατά τήν όποία ένδύθηκε τό άγιασμένο μοναχικό ράσο, δέν υπήρξε τυχαία.

Ο Πατριάρχης, έμφανώς συγκινημένος, κατά τή διάρκεια της όμιλίας του αναφέρθηκε γιά άλλη μία φορά στο προσωπικό του όραμα γιά τήν τοπική Όρθόδοξη Έκκλησία της Αρούσας, λέγοντας πώς όσα έργα θά πραγματοποιηθούν γίνονται μέ άγάπη από τήν Έκκλησία γιά τους κατοίκους αυτής της εύλογημένης

πόλης και για τα παιδιά της, ώστε το φως της Ὁρθοδοξίας νά ἀκτινοβολεῖ αἰώνια στήν περιοχή αὐτή. Στό σημεῖο αὐτό, εὐχήθηκε στό Θεοφιλέστατο Ἀρούσας κ. Ἀγαθόνικο καλό καί εὐλογημένο ξεκίνημα στό δύσκολο ἔργο πού ἀπλώνεται μπροστά του, γιά τήν ἀνέγερση τοῦ προσφάτως θεμελιωθέντος Ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί τοῦ πολυδύναμου Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου. Μίλησε, ἐπίσης, μέ λόγους πατρικῆς στοργῆς πρὸς τό νέο Μοναχό π. Εὐμένιο καί τούς κληρικούς πού χειροθέτησε, νουθετώντας τους νά διακονοῦν μέ βαθιά πίστη καί ἀκάματο ζῆλο τήν Ἐκκλησία καί τούς ἀδελφούς τους.

Ἀπευθυνόμενος πρὸς τούς παριστάμενους Ὁρθόδοξους πιστούς, ὁ Μακαριώτατος εὐχαρίστησε πρωτίστως τήν Πρόεδρο τῆς Τανζανίας κ. Samia Suluhu Hassan, γιά τή δυνατότητα πού προσφέρει ὥστε ὅλοι οἱ Τανζανοί νά ἀσκοῦν ἐλεύθερα τό δικαίωμα τοῦ θρησκευεῖν, καθώς καί τόν Πρόξενο τῆς Ἑλλάδος στό Ντάρ ἔξ Σαλαάμ Ἐξοχ. κ. Γουίλιαμ Φερεντίνιο, τόν Ἀντιπρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Τανζανίας κ. Δημήτριο Μανθεάκη καί τά μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας τῆς Ἀρούσας, γιά τή θερμή ὑποδοχή καί τήν ὑποστήριξή τους στό ἔργο τοῦ παλαιφάτου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας στή χώρα τῆς Τανζανίας, ἐνῶ μέ εὐγνωμοσύνη ἀναφέρθηκε στό πρόσωπο τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Εἰρηνουπόλεως κ. Δημητρίου, ἐπαινώντας τήν πολυετῆ διακονία του στή χώρα αὐτή.

Στή θεία Λειτουργία ἔψαλλαν μελωδικότατα οἱ ἱεροψάλτες καί ἀναγνώστες τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀρούσας, οἱ ὅποιοι μέ πολύ ζῆλο μελετᾶνε τά ὑμνολογικά κείμενα τῆς Ἐκκλησίας καί ἐργάζονται μέ μεράκι καί ὑπευθυνότητα, μέ τή βοήθεια τῆς Μοναχῆς Ἀλεξίας (Πρασιανάκη), γιά τή μετάφραση τῶν λειτουργικῶν κειμένων.

Μετά τήν ἀπόλυση τῆς θείας Λειτουργίας, στόν προαύλιο χώρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, πραγματοποιήθηκε ἑορταστική ἐκδήλωση μέ ἀφρικανικούς χορούς καί τραγούδια, πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου, μέ τή συμμετοχή νέων τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀρούσας καί ἰθαγενῶν ἀπό τή φυλὴ τῶν Μασοάι. Ὁ Μακαριώτατος εὐχαρίστησε τούς συντελεστές τῆς ἐκδήλωσης καί διένειμε σέ ὅλους διάφορες εὐλογίες, ὡς ἐνθύμιο τῆς Πατριαρχικῆς ἐπίσκεψης στήν πόλη τῆς Ἀρούσας.

Ἀμέσως μετά εἶχε συνάντηση μέ ὅλα τά μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος, Ἕλληνες καί Κύπριους, μέ τούς

ὁποίους ἐγκαρδιότατα συζήτησε ὅλα τά θέματα πού τούς ἀπασχολοῦν.

Τήν τέταρτη ἡμέρα τῆς ἱεραποστολικῆς περιοδείας του ὁ Μακαριώτατος ἔγινε δεκτός στό Κυβερνεῖο τῆς Περιφέρειας, ἀπό τόν νέο Κυβερνήτη Ἀρούσας τόν Ἐξοχ. κ. John V.K. Mongella. Τόν Μακαριώτατο συνόδευαν στή συνάντηση, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀξώμης κ. Δανιὴλ, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀρούσας κ. Ἀγαθόνικος καί ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Πανταγκανικῆς (Ἑλληνικῆς Κοινότητος Τανζανίας) κ. Δημήτριος Μανθεάκης.

Ὁ Κυβερνήτης ὑποδέχθηκε θερμά τόν Πατριάρχη, ἐκφράζοντας τίς εὐχαριστίες του πρὸς τό πρόσωπό Του ἀλλά καί πρὸς τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, γιά τό μεγάλο καί πολυσχιδές ἔργο πού ἐπιτελεῖ σέ ὁλόκληρη τήν Ἀφρική καί στήν Τανζανία εἰδικότερα. Ἐξέφρασε τήν χαρά του γιά τή γνωριμία μέ τόν Θεοφιλ. Ἐπίσκοπο

Άρουσας καί τόν διαβεβαίωσε γιά τήν ἀμέριστη υποστήριξη τῆς Περιφέρειας, στά ἔργα πού πρόκειται νά πραγματοποιηθοῦν.

Ὁ Πατριάρχης διαβεβαίωσε τόν Κυβερνήτη γιά τόν σεβασμό καί τήν ἐκτίμηση πού τρέφει στό πρόσωπο τῆς Προέδρου τῆς Τανζανίας καί ἐπισήμανε ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία θά προσφέρει στόν λαό τῆς Τανζανίας ἔργα ἐκπαίδευσης, υγείας καί φιλανθρωπίας. Ὁ Μακαριώτατος ἐνώπιον τοῦ Κυβερνήτη ἀνακοίνωσε ὅτι ἀναγνωρίζει τήν Ἀρούσα ὡς Κέντρο τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς.

Ἀμέσως μετά, ὁ Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε τό Διεθνές Σχολεῖο τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητας Τανζανίας «Ἅγιος Κωνσταντῖνος», ὅπου τοῦ ἐπεφύλαξαν ἐνθουσιώδη ὑποδοχή ὁ Σύλλογος τῶν Ἐκπαιδευτικῶν καί οἱ μαθητές, πού ἀριθμοῦν συνολικά 635 παιδιά.

Ὁ Πατριάρχης τούς μίλησε γιά τήν σημασία τῆς ἐκπαίδευσης στήν ζωή τῶν ἀνθρώπων, ἔκανε ἀναφορά στήν ἀνάγκη γνωριμίας μέ τή γλῶσσα καί τόν πολιτισμό τῆς Ἑλλάδας, πού εἶναι οἰκουμενικό κτῆμα καί παγκόσμιος θησαυρός γιά τήν ἀνθρωπότητα. Προσκάλεσε δέ ὅλους τούς μαθητές νά γνωρίσουν τήν Ἑλλάδα, μέσα ἀπό τήν ἱστορία της καί νά γίνουν κάτοχοι τῶν οἰκουμενικῶν ἰδεωδῶν της.

Τήν Πέμπτη 2α Ἰουνίου, ἕκτη ἡμέρα τῆς Πατριαρχικῆς ἐπίσκεψης στήν Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀρούσας, ὁ Μακαριώτατος χοροστάτησε στόν Ὁρθρο καί τή θεία Λειτουργία τῆς Δεσποτικῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος, στόν Ἱερό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀρούσας.

Μετά τήν Ἀπόλυση, ὁ Μακαριώτατος πλαισιούμενος ἀπό τόν Μητροπολίτη Ἀξώμης καί τόν ἐπιχώριο

Ἐπίσκοπο, τέλεσε ὁμαδικές βαπτίσεις 25 κατηκουμένων ἰθαγενῶν στό ὑπαίθριο Βαπτιστήριο τοῦ προαναφερθέντος Ἱεροῦ Ναοῦ. Ὁ Πατριάρχης ἐμφανῶς συγκινημένος, καλωσόρισε τοὺς νεοφώτιστους στή μεγάλη οἰκογένεια τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καί χάρισε σέ ὅλους ἀπό ἓναν μικρό ἐπιστήθιο σταυρό, τοὺς προέτρεψε δέ νά ἀγαποῦν τήν Ἐκκλησία καί νά διαφυλάξουν τόν θησαυρό τῆς Χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος, πού ἔλαβαν μέ τό Μυστήριο τοῦ Χρίσματος σέ ὅλη τους τήν ζωή.

Τήν ἴδια ἡμέρα πραγματοποίησε ἐπίσκεψη σέ κεντρικό Ὁρφανοτροφεῖο τῆς Ἐκκλησίας τῆς πόλεως Ἀρούσας, ὅπου ἔτυχε θερμῆς ὑποδοχῆς ἀπό τό Διοικητικό προσωπικό, τοὺς ἐργαζομένους καί τά παιδιά. Εἶχε τήν εὐκαιρία νά συζητήσει μαζί τους, νά ἀκούσει τά προβλήματά τους καί νά τοὺς διαβεβαίωσε ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στήν Τανζανία, θά εἶναι πάντοτε στό πλευρό τους, γιά ὅτιδήποτε χρειαστοῦν. Γιά τίς τρέχουσες, μάλιστα, ἀνάγκες τοῦ Ἰδρύματος πρόσφερε μεγάλη ποσότητα τροφίμων μακρᾶς διαρκείας, γλυκά καί παιχνίδια, γεγονός πού χαροποίησε ιδιαίτέρως τά παιδιά πού διαβιοῦν ἐκεῖ.

Ὁ Μακαριώτατος ὁλοκλήρωσε τήν ποιμαντική ἐπίσκεψή Του στήν Ἀνατολική Ἀφρική, στήν χώρα τῆς Τανζανίας καί ἐπέστρεψε στήν Πόλη τοῦ Εὐαγ-

γελιστοῦ Μάρκου, τήν Ἀλεξάνδρεια. Ἡ Ἄμπελος τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πού παροικεῖ στήν Τανζανία, καρποφορεῖ καί αὐξάνει. Ὁ Πατριάρχης ἔσπειρε τό Εὐαγγέλιό Του. Εἶθε ὁ Κύριος τῆς Ἐκκλησίας νά εὐλογήσει τοὺς ἀγαθοὺς καρπούς τῆς ἱεραποστολικῆς ἐργασίας!

Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀρούσας
καί Κεντρικῆς Τανζανίας

Χειροτονίες νέων Ίερέων στό Μαλάουι

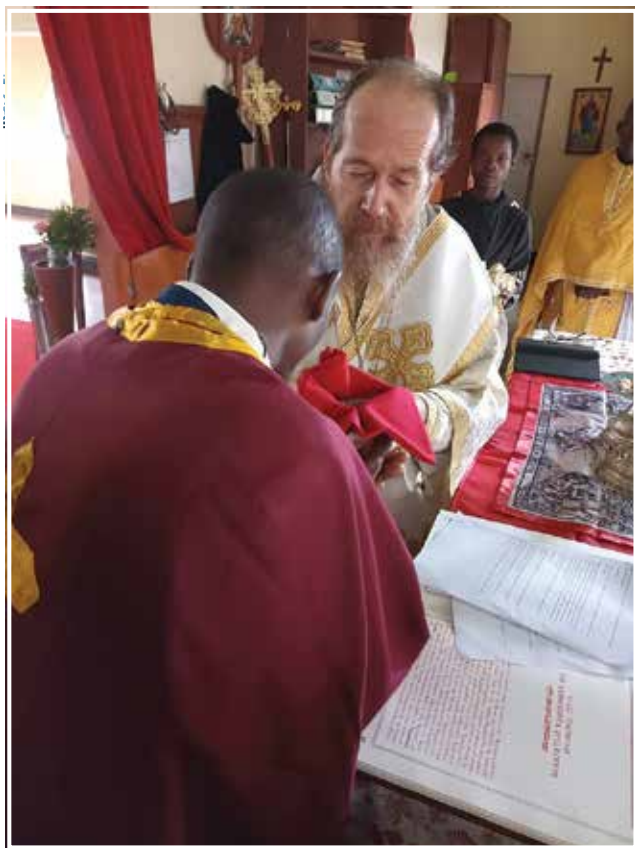
Μέ τή χάρη τοῦ Παναγίου καί Τελεταρχικοῦ Πνεύματος καί τίς εὐλογίες τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, τελέσθηκαν ἀπό τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Μαλάουι κ. Φώτιο οἱ εἰς Πρεσβύτερον χειροτονίες δύο Διακόνων τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἡ πρώτη χειροτονία ἐγίνε τήν Τρίτη 7 Ἰουνίου 2022, στόν Ἱερό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου στό Μπλαντάιρ, ὅπου ὁ Θεοφιλέστατος χειροτόνησε τόν π. Παῖσιο Chikoti, ἕγγαμο κληρικό, πατέρα δύο παιδιῶν. Ὁ π. Παῖσιος πρόκειται νά ἀναλάβει Ἐφημέριος στόν Ἱερό Ναό τῆς Γεννήσεως Χριστοῦ στό Τσικουάουα. Πρόκειται, μάλιστα, ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν νά ἔχουν ὀλοκληρωθεῖ οἱ ἐργασίες τῆς ἀνέγερσης τοῦ ἐν λόγῳ Ναοῦ. Τόν Ἐπίσκοπο πλαισίωσαν οἱ κληρικοί πού διακονοῦν στήν πόλη τοῦ Μπλαντάιρ καί οἱ Διάκονοι τῆς Ἐπισκοπῆς. Στό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας, χάρισε στό νέο Ἱερέα μία εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Παΐσιου, τοῦ ὁποῦ τό ὄνομα φέρει καί τοῦ εὐχήθηκε ὁ Ἅγιος νά τόν συντροφεύει τά βήματα τῆς ἱερατικῆς τοῦ διακονίας.

Ἡ δεύτερη χειροτονία ἐγίνε τήν ἐπόμενη μέρα, Τετάρτη 8 Ἰουνίου 2022, στόν Ἱερό Ναό τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. Νά σημειωθεῖ πώς ἦταν ἔντονη ἡ νοπή παρουσία τοῦ Πατριάρχου, ἐφόσον κατά τήν ἡμέρα αὐτή, ἐορτάζεται ἡ ἀνακομιδή τῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτη, καθῶς ἐπίσης, γιατί τό Ναό τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τόν ἐγκαινίασε ὁ ἴδιος πρὶν ἀπό δύομισή περίπου χρόνια. Ὁ Θεοφιλέστατος χειροτόνησε τόν π. Βασίλειο Chome, ἕγγαμο κληρικό, πατέρα τριῶν παιδιῶν. Ὁ π. Βασίλειος μέχρι σήμερα ἔχει ἀναπτύξει δραστήρια ἱεραποστολική ἐργασία καί θά συνεχίσει τή διακονία του ὡς πρεσβύτερος πλέον στήν ἐνορία τῆς Ἁγίας Τριάδος, στήν πρωτεύουσα τοῦ Μαλάουι Λιλόγκουε.

Εὐχόμαστε ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μέ τίς εὐλογίες τοῦ Πατριάρχου, τήν εὐχή τοῦ Ἐπισκόπου καί τήν ἀγάπη τῶν πιστῶν μας, νά τοὺς κατευθύνουν πάντα σέ ἔργα πίστεως καί ἀγάπης.

Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μαλάουι

Ρασοφορία σέ νέους Ἀφρικανούς ιεροσπουδαστές στήν Ἀλεξάνδρεια

Μέ κατάνυξη τελέστηκε τήν Τετάρτη 6 Ἀπριλίου 2022, ὅπως κάθε χρόνο, ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Κανόνος στήν Πατριαρχική Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου στήν Ἀλεξάνδρεια, χοροστατοῦντος, κατά τήν ἀλεξανδρινή τάξη, τῆς Α.Θ.Μ., τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β΄.

Ὁ Μέγας Κανών εἶναι ποίημα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης. Ψάλλεται τμηματικά κατά τή διάρκεια τῶν τεσσάρων Μεγάλων Ἀποδείπνων τῆς Α΄ ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν, ἐνῶ ὁλόκληρος στόν Ὁρθρο τῆς Πέμπτης τῆς Ε΄ ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν, ἡ μαζι μέ τό Μικρό Ἀπόδειπνο τό βράδυ τῆς προηγουμένης, ὡς ἔχει ἐπικρατήσει.

Μετά τό πέρας τῆς Ἱεράς Ἀκολουθίας, ὁ Μακαριώτατος, ἀνέγνωσε τήν εὐχή τῆς ρασοφορίας στούς νέους φερέλπιδες Ἀφρικανούς ἱεροσπουδαστές τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς «Μέγας Ἀθανάσιος».

Κάθε χρόνο νέα παιδιά μέ ζῆλο καί ἀγάπη γιά τήν Ἐκκλησία, καταφθάνουν ἀπό κάθε ἄκρη τῆς Ἀφρικῆς στήν Ἀλεξάνδρεια, φιλοξενοῦμενα στήν Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Σάββα. Ἐκεῖ, μέ τήν ἠθική καί οἰκονομική στήριξή του, τό Πατριαρχεῖο προσπαθεῖ νά παρέχει ὅλα τά ἀπαραίτητα ἐφόδια, πού χρειάζονται τά νέα αὐτά παιδιά, οὕτως ὥστε ἐπιστρέφοντας σίς πατρίδες τους νά εἶναι ὠφέλιμοι τόσο στήν τοπική τους Ἐκκλησία, ὅσο καί στήν κοινωνία. Εἶναι οἱ μελλοντικοί ἱερεῖς καί δάσκαλοι, στούς ὁποίους προσβλέπει ἡ Ἀλεξανδρινή Ἐκκλησία νά μεταλαμπαδεύσουν τά ὀρθόδοξα νάματα τοῦ Εὐαγγελίου στήν Μαύρη Ἡπειρο.

Οἱ σπουδαστές κάνοντας μεγάλο καί φιλότιμο ἀγῶνα, μαθαίνουν τήν ἑλληνική γλῶσσα καί ἐντρυφοῦν στήν ὀρθόδοξη θεολογία, τήν λειτουργική καί τήν ἐκκλησιαστική τάξη, ἀποκτώντας ἔτσι μία πολύπλευρη μόρφωση, κάνοντάς τους ἔτοιμους νά στελεχώσουν ποικιλοτρόπως τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας

Ἡ Βυζαντινὴ Ἱεραποστολή στὰ χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ

Σ, ὅλη τή διάρκεια τῆς χιλιόχρονης ζωῆς του τό Ὁρθόδοξο Ρωμαϊκό Κράτος («Βυζάντιο») μερίμνησε γιά τή διάδοση τῆς χριστιανικῆς πίστεως στους εἰδωλολάτρεις πού ζοῦσαν εἴτε μέσα στή ὄριά του εἴτε ἔξω ἀπ’ αὐτά. Ὁ ἱεραποστολικός ζῆλος ἐμφανίστηκε ζωηρότερος σέ δύο περιόδους: α) ἀπό τόν 4° ὡς τόν 6° αἰῶνα καί β) στους αἰῶνες 9° καί 11°. Ἡ ἱεραποστολική δραστηριότητα τῆς πρώτης περιόδου ἀποκορυφώθηκε στή χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ Α’ (527-565), ἑνός μεγάλου αὐτοκράτορα πού πραγματοποίησε ἔργο πολύπλευρο καί μνημειώδες, μολονότι, ἐπηρεασμένος ἀπό τίς μονοφυσιτικές πεποιθήσεις τῆς συζύγου του Θεοδώρας, ταλαντευόταν ἀνάμεσα στήν Ὁρθοδοξία καί τήν αἵρεση. Στά τέλη τοῦ βίου του, μάλιστα, ἀμφανίστηκε ὡς ὑποστηρικτής μιᾶς ἀκραίας μονοφυσιτικῆς τάσεως, τῶν Ἀφθαρτοδοκῶν.

Ἡ μονοφυσιτική ἀπόκλιση τοῦ Ἰουστινιανοῦ εἶχε, ὅπως ἦταν φυσικό, ἐπίπτωση καί στήν Ἱεραποστολή. Ἐτσι, τό 542, ὁ Αὐτοκράτορας ἀνέθεσε στόν Μονοφυσίτη ἐπίσκοπο Ἰωάννη τῆς Ἐφέσου νά ἐργαστεῖ ἱεραποστολικά σέ ὀρισμένες ἐπαρχίες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅπου ὑπῆρχαν εἰδωλολάτρεις. Ὁ Ἰωάννης κατόρθωσε, μέχρι τό 561, νά προσελκύσει ἑβδομήντα ἔως ὀγδόντα χιλιάδες ἐθνικούς. Γιά τίς ἐπιτυχίες του ὀνομάστηκε «σφῦρα τῶν ἐθνικῶν».

Τήν ἴδια ἐποχή στή σύνορα τοῦ κράτους ἀναπτύχθηκαν δύο ἰσχυρά ἀραβικά κράτη, τό κράτος τῶν Λαχμιδῶν κάτω ἀπό τόν Εὐφράτη καί τό βασίλειο τῶν Γασσανιδῶν ἀνατολικά τῆς Παλαιστίνης. Οἱ Νεστοριανοί καί οἱ Μονοφυσίτες ἀνέπτυξαν μεγάλη δραστηριότητα γιά τόν ἐκχριστιανισμό αὐτῶν τῶν Ἀράβων. Ἐτσι, οἱ Γασσανίδες προσχώρησαν στό Μονοφυσισμό καί ὁ ἀρχηγός τους Ἀρέθας, στόν ὅποιο ὁ Ἰουστινιανός ἀπένευμε τόν τίτλο τοῦ πατρικίου, ἀνέλαβε μέ πάθος τήν ὑποστήριξη τῆς αἵρέσεως καί τή διάδοσή της στους ὁμοεθνεῖς του. Οἱ εἰδωλολάτρεις Λαχμίδες, ἀπό τό ἄλλο μέρος, προσχώρησαν στό Νεστοριανισμό. Στό κέντρο τους, τή Χίρα, ὑπῆρχε νεστοριανική σχολή καί εἶχε τήν

ἔδρα του Νεστοριανός ἐπίσκοπος.

Στά χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐκχριστιανίστηκαν καί οἱ Γερμανοί Ἑρουλοί, πού κατοικοῦσαν στή νότια τοῦ Δούναβη (Ἰστρου), κοντά στό σημερινό Βελιγράδι. Ὅπως σημειώνει ὁ ἱστορικός Προκόπιος, «ἐπεὶ Ἰουστινιανός τήν βασιλείαν παρέλαβε, χώρα τε ἀγαθῆ καί ἄλλοις χρήμασιν αὐτοῖς δωρησάμενος, ἑταιρείαν λέγεσθαί τε παντελῶς ἴσχυσε καί χριστιανούς γενέσθαι ἅπαντας ἔπεισεν». Ὁ Εὐάγριος ὁ Σχολαστικός προσθέτει: «Ἑρουλοί ποταμόν Ἰστρον ἤδη διαβάντες, ὅτε τήν Ρωμαίων ἀρχήν Ἀναστάσιος διεκυβέρνη, φιλοφρονηθέντες ὑπό Ἰουστινιανοῦ, χρήμασι μεγάλοις αὐτοῖς δωρησάμενοι, πασσοῦν χριστιανοί γεγόνασι καί τήν δίαίταν ἐπί τό ἡμερώτερον μετέβαλον». Ὁ βασιλιάς τῶν Ἑρουλων ἦρθε στήν Κωνσταντινούπολη καί βαπτίστηκε μέ ἀνάδοχο τόν ἴδιο τόν Ἰουστινιανό.

Πρόδος σημειώθηκε καί στόν ἐκχριστιανισμό τῶν Οὐννων. Ὁ Γρώδ ἢ Γορδᾶς, βασιλιάς μιᾶς οὐννικῆς φυλῆς πού κατοικοῦσε στή Μαιώτιδα, ἐπηρεασμένος ἀπό τό ἦθος καί τόν πολιτισμό τῶν Χριστιανῶν τῆς Κριμαίας, ἀποφάσισε νά ἀσπασθεῖ τή χριστιανική πίστη. Ἦρθε, λοιπόν, στή Βασιλεύουσα, ὅπου ἐγένετο φιλόφρονα δεκτός ἀπό τόν Ἰουστινιανό, κατηχήθηκε καί βαπτίστηκε. Τό παράδειγμα τοῦ Γρώδ ἀκολούθησαν καί ἄρκετοί ὑπῆκοοί του, ὅταν αὐτός γύρισε στή χώρα του φορτωμένος αὐτοκρατορικά δῶρα. Δυστυχῶς, ὅμως, λίγο ἀργότερα θανατώθηκε ἀπό τούς φανατικούς εἰδωλολάτρεις ἱερεῖς, πού ἔδωσαν τήν ἐξουσία στόν ἀδελφό του Μοναγέρη.

Τήν ἐποχή αὐτή ἔγιναν Χριστιανοί καί οἱ Ἀβασγοί, πού κατοικοῦσαν στή παράλια τῆς Μαύρης Θάλασσας καί στή βουνά τοῦ Καυκάσου. Ὡς τότε ἦταν δειντολάτρεις: «Ἄσπρη τε καί ὕλας ἐσέβοντο· θεούς γάρ τά δένδρα βαρβάρῳ τινί ἀφελεῖν ὑπώπτευσον εἶναι» (Προκόπιος). Οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀβασγῶν συνήθιζαν νά εὐνοοῦν τούς ὠραίους ἐφήβους καί νά τούς πωλοῦσαν στους Ρωμαίους ἄρχοντες. Μέ τήν εἴσοδο τοῦ Χριστιανισμοῦ καί τά σχετικά αὐστηρά μέτρα τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τά ἄγρια ἦσαν ὑποχώρησαν καί μία νέα ζωή ἄρχισε στή χώρα: «Ἄπαντα ἐν Ἀβασγοῖς ἐπί τό ἡμερώτερον τετύχηκε μεταμπίσχεσθαι» (Προκόπιος). Ὁ Ἰουστινιανός ἔδειξε ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον

γιά τήν Ἱεραποστολή: «Ἱερὸν τῆς Θεοτόκου ἐν Ἀβασγοῖς οἰκοδομησάμενος, ἱερέας αὐτοῖς κατεστήσατο, ὅθεν ἕξ τὸ ἀκριβέστερον τὰ τῶν χριστιανῶν ἐξέμαθον δόγματα» (Εὐάγγριος Σχολαστικός).

Τὴν ἴδια ἐποχὴ διαδόθηκε ὁ Χριστιανισμὸς καὶ στοὺς Τζάνους, βάρβαρα φύλα πού κατοικοῦσαν νότια τῆς Τραπεζούντας μέχρι τὸν ποταμὸ Ἄλυ. Ὄταν ὁ στρατηγὸς τοῦ Ἰουστινιανοῦ Σίττας τοὺς ὑπέταξε «καὶ τὴν τε δόξαν ἐπὶ τὸ εὐσεβές αὐτίκα μετέθεντο ἅπαντες, χριστιανοὶ γεγεννημένοι, τὴν τε δίαιταν ἐπὶ τὸ ἡμερώτερον μεθηρημόσαντο» (Προκόπιος). Ἄφησαν τίς ληστεῖες καὶ ἄρχισαν νά ὑπηρετοῦν στὸν βυζαντινὸ στρατό. Ὁ Ἰουστινιανὸς ἔχτισε γιὰ τοὺς Τζάνους ἐκκλησίαν «ἐν χωρίῳ Σχαμαλινίχων», στήν κοιλάδα τοῦ ποταμοῦ Ὄφι, «ἱερεῦσθαι τε διεπράξατο καὶ μυστηρίων μεταλαμβάνειν, λιταῖς τε τὸν Θεὸν ἰλεοῦσθαι καὶ τὰ ἄλλα ἐξοσιοῦσθαι» (Προκόπιος).

Στὰ χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἔγινε καὶ ἡ πρώτη μεθοδική προσπάθεια γιὰ τὸν ἐκχριστιανισμὸ τῆς Νουβίας, περιοχῆς ἀνάμεσα στήν Αἴγυπτο καὶ τὴν Αἰθιοπία. «Ἐνταῦθα», σημειώνει ὁ Προκόπιος, «ἔθνη τε ἄλλα πολλά ἴδρυται καὶ Βλέμμυες καὶ Νοβάτα, πολυανθρωπώτατα γέννη». Γύρω στὰ 540, μέ διαταγή τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη μιὰ ἐκκλησιαστικὴ ἀποστολή, γιὰ νά προσελκύσει στήν πίστη τὰ μικρὰ βασίλεια τῆς Νουβίας. Προτοῦ, ὅμως, φτάσουν οἱ Ὀρθόδοξοι κληρικοὶ στὸν προορισμὸ τους, ἤρθε στή χώρα μιὰ ἄλλη ἀντίζηλη μονοφυσικὴ ἀποστολή, σταλμένη ἀπὸ τὴν αὐτοκράτειρα Θεοδώρα. Ἀρχηγὸς τῆς ἦταν ὁ ἱερέας Ἰουλιανός, πού βρισκόταν στήν Κωνσταντινούπολη μέ τὸν κρατούμενο Μονοφυσίτη ἀρχιεπίσκοπο Ἀλεξανδρείας Θεοδοσίο. Ὄταν ὁ Ἰουλιανὸς ἔφτασε στήν περιοχὴ τῶν Νοβαταίων, πού κατοικοῦσαν στὸν Ἄνω Νεῖλο, μέ πρωτεύουσα τὴν Ντογκόλα, παρουσιάστηκε στὸν ἡγεμόνα Σίλκο καί, προσφέροντάς του δῶρα τῆς Αὐτοκράτειρας, τὸν ἔπεισε νά δεχθεῖ τὸν Χριστιανισμὸ. Παρὰ τὸν φοβερὸ καύσωνα, παρέμεινε ἐκεῖ δύο χρόνια, κατακτώντας τοὺς νεοφώτιστους. Ὑστερα γύρισε στή Βασιλεύουσα. Στὸ μεταξύ ἔφτασαν στή Νουβία καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι ἱεραπόστολοι, τοὺς ὁποίους ὅμως οἱ Νοβαταῖοι, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῶν Μονοφυσιτῶν,

δέχθηκαν ψυχρά. Τότε οἱ Ὀρθόδοξοι στράφηκαν σ' ἄλλο λαὸ τῆς Νουβίας, τοὺς Μακορίτες, καὶ προσέγκυσαν πολλοὺς στήν πίστη. Δέν εἶναι ἐξακριβωμένο ποιὰ ἀπὸ τίς δύο ἐκεῖνες ἀποστολές εἶχε μεγαλύτερη ἐπιτυχία. Γιὰ τὴ συνέχιση τοῦ ἔργου τοῦ Μονοφυσίτη Ἰουλιανοῦ χειροτονήθηκε ἐπίσκοπος Φίλων ὁ Θεόδωρος, ὁ ὁποῖος ἔχτισε ναὸ τοῦ ἀγίου Στεφάνου στὰ ἐρείπια τοῦ κατεστραμμένου ἀπὸ τὸν στρατηγὸ Ναρσὴ εἰδωλολατρικοῦ ναοῦ τῆς Ἰσιδος. Ὁ Θεόδωρος ἀνέπτυξε, ἐπίσης, μεγάλη ἱεραποστολικὴ δράση, ὅπως μᾶς πληροφοροῦν πολλὲς ἐπιγραφές. Τὸ 567, ἄλλωστε, ὁ κρατούμενος στήν Κωνσταντινούπολη Μονοφυσίτης ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας χειροτόνησε καὶ ἄλλον ἐπίσκοπο, τὸν Λογγίνο. Γιὰ τρία χρόνια οἱ Ὀρθόδοξοι παράγοντες τῆς πρωτεύουσας ἐμπόδιζαν τὴν ἀναχώρησή του. Τελικὰ ὅμως, τὸ 569, κατόρθωσε νά διαφύγει καὶ νά φτάσει στή Νουβία, ὅπου ἔδωσε νέα ὦθηση στὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο καὶ χειροτόνησε ἰθαγενεῖς κληρικούς.

Ὁ Λογγίνος διέδωσε τὴ μονοφυσικὴ χριστιανικὴ πίστη καὶ στή φυλὴ τῶν Ἀλοδαίων, πού κατοικοῦσαν κοντὰ στὰ ὄρια τῆς Αἰθιοπίας. Οἱ ἴδιοι οἱ Ἀλοδαῖοι ζήτησαν ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα τῶν Νοβαταίων νά τοὺς ἐπισκεφθεῖ ὁ Λογγίνος καὶ νά τοὺς διδάξει τὸν Χριστιανισμὸ. Καί ὅταν ἐκεῖνος, ὕστερα ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες, ἔφτασε στή χώρα τους, τὸν ὑποδέχθηκαν μέ πολλὲς τιμές. Ὁ βάρβαρος ἡγεμόνας καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ λαοῦ του βαπτίσθηκαν.

Ὁ Ἰουστινιανὸς ἐνίσχυσε ποικιλότητα τοὺς ἱεραπόστολους, καθὼς, πέρα ἀπὸ τὸ γνωστὸ τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἐνδιαφέρον, πίστευε ὅτι, μέ τὴν ἐξημέρωση τῶν βάρβαρων ἐκείνων λαῶν, θά βελτιωνόταν ἡ κατάστασις στὰ νότια σύνορα τοῦ κράτους του. Καί, ὅπως φαίνεται, στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς βασιλείας του ἡ Ὀρθόδοξη Ἱεραποστολή εἶχε μεγαλύτερη ἀνάπτυξη ἀπὸ τὴ μονοφυσικὴ.

Τέλος, μετὰ τὴν κατάλυση τοῦ κράτους τῶν Βανδάλων στή Βόρεια Ἀφρική, ὁ Ἰουστινιανὸς φρόντισε νά διαδώσει τὸν Χριστιανισμὸ καὶ στοὺς Μαυρουσίους ἢ Μαύρους τῆς περιοχῆς.

Μ.Σ.Π.

«Πορευθέντες μαθητεύσατε»

Μέ τό σύνθημα αὐτό καί τήν πατρική εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄, ξεκίνησε τή Δευτέρα 9 Μαΐου 2022, ἡ Ἱερατική Σύναξη τῆς Ἐπισκοπῆς Μπουκόμπας καί Δυτικῆς Τανζανίας, στό Κασίκιζι καί συγκεκριμένα στίς ἐγκαταστάσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κατασκηνώσεων «Χαρά καί εἰρήνη Χριστοῦ».

Τή Δευτέρα μετά τήν ἄφιξη τῶν ντόπιων κληρικῶν τελέσθηκε Ἄγιασμός καί ἀκολούθησε ἡ εἰσαγωγική τοποθέτηση τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Μπουκόμπας κ. Χρυσοστόμου. Τήν Τρίτη 10 Μαΐου, ἡ Σύναξη ἀσχολήθηκε μέ τή διαδικασία τῆς περιόδου τῆς κατήχησης, πρό τοῦ Βαπτίσματος καί τῆς θεολογίας περὶ τοῦ ἱεροῦ Μυστηρίου. Τήν παρουσίαση πραγματοποιήσαν οἱ λαϊκοὶ Θεολόγοι κ. Γιάννης Τούμπα καί κ. Σεβαστιανός Μούτα.

Τήν ἐπομένη, προεξάρχοντας τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου καί μέ τή συμμετοχή τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Ἐπισκοπῆς, τελέσθηκε θεία Λειτουργία ἐπί

τῆ ἑορτῆ τῆς μνήμης τῶν μεγάλων Ἱεραποστόλων Κυρίλλου καί Μεθοδίου τῶν Θεσσαλονικέων φωτιστῶν τῶν Σλάβων. Θερμά προσευχήθηκε ὁ ἱερός κλῆρος στούς Ἁγίους ὥστε νά ἐνισχύουν τό δύσκολο ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς καί νά σταματήσει ὁ καταστρεπτικός πόλεμος καί ἡ αἱματοχυσία μεταξύ τῶν δύο ὁμόδοξων λαῶν στήν Οὐκράνία.

Κατόπιν, πραγματοποιήθηκε εἰσήγηση, σχετικά μέ τήν τυπική διάταξη τῆς τέλεσης τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος. Ἐγίνε, ἐπισης, ἐκτεταμένη παρουσίαση τοῦ σχίσματος, τό ὅποιο ἔχει προκαλέσει ἡ Ρωσική Ἐκκλησία, μέ σειρά ἀντικανονικῶν πράξεων σέ βάρος τοῦ Δευτερόθρονου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί προτάθηκαν τρόποι ἀντιμετώπισης τῶν ἀπαράδεκτων συνεπειῶν του, πάντοτε στό ἐπίπεδο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἱεράς Ἐπισκοπῆς. Οἱ ἐργασίες τῆς Ἱερατικῆς Σύναιξης, ὀλοκληρώθηκαν ἐπιτυχῶς τήν Παρασκευή 13 Μαΐου.

*Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μπουκόμπας
καί Δυτικῆς Τανζανίας*

Yaoundé - "Άγιον Πάσχα 2022

Tοῦτο τό Πάσχα καί γιά ἐμάς ἐδῶ στους Κυριακοῦς ἀμπελώνες τῆς Ἀφρικῆς μοιάζει ἀλλόκοτο, παράξενο, γεμάτο φόβο κι ἀπειλές...

Τά ὅσα βλέπουμε πρωτόγνωρα!

Τά ὅσα ἀκοῦμε μιά ἀλλοίωση τῆς ἀλθείας, μιά ἀντίθεση μέ τήν ποιότητα τοῦ Σπόρου πού προσπαθοῦμε νά σπεύρουμε.

Ἔργοις καί λόγοις ἀδελφοί μας, ὁμόδοξοι κι ὁμογάλακτοι προσπαθοῦν νά ἐρμηνευτεῖ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τό θέλημα τοῦ Θεοῦ μέ πνεῦμα, ὄχι ἀπλά κοσμικό ἀλλά ἀπόκοσμο καί θελήματα ἀνθρώπων...

Κι ὅλα στό ὄνομα τῆς σωτηρίας τοῦ Κόσμου, τῆς παραδόσεως τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας...

«Συνοχή λαῶν» καί «ἀκοές καί ὁράσεις πολέμου» μετά τῆς στυφῆς γεύσεως τῶν φρικωδιῶν, ὡς νά μὴν ἔφταναν δύο Παγκόσμιοι Πόλεμοι νά μᾶς διδάξουν τή θηριωδία πού κρύβει μέσα του ὁ ἐμπαθῆς ἄνθρωπος γιά τόν συνάνθρωπο.

Δεόμενος τοῦ πολλά παθόντος καί σταυρωθέντος καί ταφέντος καί Ἀναστάντος Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐνώνω τίς εὐχές μου μετά τῶν ὑμετέρων εὐχῶν, ὑπέρ καταστάσεως καί εἰρηνεύσεως τοῦ σύμπαντος

κόσμου, εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ὑπέρ εἰρηνεύσεως καθενός μας προσωπικῶς, ὥστε ἡ ἐπίνευση τοῦ Παναγίου Πνεύματος ν' ἀνορθώσει καρδίας συντετριμμένες καί παρηγορήσει τά πολλαπλά θύματα τῶν πολέμων.

Ἔρχου Κύριε ἐν τῷ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεώς Σου καί φώτισε καί τίς Οὐκρανικές γαίτες τῶν θυμάτων, ἐσύ τό αἰώνιο Θῦμα τῆς ἀνθρωπότητός Σου, ὅτι ἐκεῖ ἐχαράχθη περί πάντων ἡμῶν τῶν περιλειπομένων "μανῆ, θεκέλ, φάρες"...

† ὁ Καμερούν Γρηγόριος

Ἑρώτηση:

Οἱ βαφτισμένοι χριστιανοὶ τῶν ἱεραποστολικῶν χωρῶν μποροῦν νά ὀνομάζονται καί ἅγιοι;

Ἀπάντηση:

Ἰπὸ τὴν εὐρεία ἔννοια, ἡ ὁποία ἐπικρατοῦσε κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς χρόνους, ναί. Αὐτό μᾶς δίνουν ὡς ἀπάντησι καί τὸ δικαίωμα νά γράψουμε ἐκτός τῶν ἄλλων καί τὰ χωρία Ρωμ. 1,7 – 16,15. Α' Κορ. 1,1. Β' Κορ. 1,1. Ἐφεσ. 1,1 – 3,8. Φιλιπ. 1,1, Κολ. 1,2 κ.ἄ.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω χωρία καί τὰ σχετικὰ μὲ αὐτὰ παραθέτουμε ἐνδεικτικῶς δύο τρία ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο τῶν Ἐθνῶν Παῦλο:

α) Ἀπὸ τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή του τὸ «Πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ρώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ κλητοῖς ἁγίοις» (Ρωμ. 1,7), καί

β) «Ἀσπάσαθε Φιλόλογον καί Ἰουλίαν... καί τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους» (Ρωμ. 16,15).

γ) Καί ἀπὸ τὴν πρὸς Κορινθίους τὸ «Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ . . . τῆ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῆ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κλητοῖς ἁγίοις» (Α' Κορ. 1,1-2).

Αὐτὸ τὸ γεγονός δέν σημαίνει ὅτι δέν χρειάζεται καί ἐκ μέρους τῶν ἡγιασμένων χριστιανῶν νά καταβάλλεται καμιά προσπάθεια, ὥστε νά παραμείνουν στὴν ἀγιοσύνη τὴν ὁποία ἔλαβαν καί ἐπὶ πλέον νά τὴν αὐξάνουν καί νά τὴν «τελειώνουν». Αὐτὸ τὸ ἀγώνισμα ὑποδεικνύεται καί ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Πέτρο, ὅταν λέει: «Ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καί αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε» (Α' Πέτρ. 1,15).

Καί ἐν συνεχείᾳ τὸ ἐπεξηγεῖ καί τὸ κατοχυρώνει: «Διότι γέγραπται ἅγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι» (Α' Πέτρ. 1,16). Βεβαίως τίθεται τὸ ἐρώτημα: Γιατί στὸν στίχο 15 λέει «γενήθητε», τ.ἔ. παθητικὴ φωνή, καί στὸ στίχο 16 λέει «γίνεσθε», τ.ἔ. μέση φωνή. Νομίζουμε ὅτι ἡ συνύπαρξη-συνδυασμὸς αὐτὸς περικλείει καί τὴν ἀγιοσύνη, τὴν ὁποία λαμβάνουν ἐξ ἀρχῆς οἱ λαβόντες τὸ φῶτισμα χριστιανοὶ καί τὸν ἀγῶνα πού πρέπει νά κάνουν ἐν συνεχείᾳ καί οἱ ἴδιοι.

Τέλος θά πρέπει νά διευκρινίσουμε ὅτι σέ ἕνα προχωρημένο στάδιο ἀγιοσύνης (μὲ θαύματα καί γενικότερα θαυμαστά σημεῖα) ἀναγνωρίζεται καί ἕνας ἅγιος μὲ τὴν εἰδική, στενή, ἀγιολογικὴ καί κανονικὴ ἔννοια. Καί τότε καταχωρεῖται στὸ ἀγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν ἀπόδοσι τιμῶν. Ἔτσι ὀνομάζουμε π.χ. Ἅγιος Βασίλειος, Ἅγιος Γεώργιος, Ἅγιος Νεκτάριος κ.ἄ., καί τοὺς τιμοῦμε, ἀλλὰ καί τοὺς μιμούμεθα.

Παναγιώτης
Ἰ. Μπούμης

Ἄφιξη στή Σεούλ
τοῦ Ἀρχιμ. Σωτηρίου
Τράμπα (1-12-1975)

Ἐκοιμήθη ὁ ἀπό Κορέας Μητροπολίτης Πισιδίας κυρός Σωτήριος

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Πισιδίας κυρός Σωτήριος, γεννήθηκε στήν Ἄρτα τό ἔτος 1929, ὅπου ἔλαβε τήν ἐγκύκλιο καί μέσην ἐκπαίδευση. Φοίτησε στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀπ' ὅπου ἀποφοίτησε τό ἔτος 1951. Χειροτονήθηκε Διάκονος τό 1956. Ὑπηρετήσε ὡς Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μηθύμνης.

Τό 1960 χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος καί ἔλαβε καί τό ὄφφικιο τοῦ Ἀρχιμανδρίτη. Κατά τά ἔτη 1965-1968 ὑπηρετήσε ὡς στρατιωτικός ἱεροκήρυκας. Στή συνέχεια διορίστηκε Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, μέχρι τόν Δεκέμβριο τοῦ 1973. Τά ἐπόμενα δύο χρόνια ὑπηρετήσε ὡς Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Σκέπης Παπάγου.

Τό Νοέμβριο τοῦ ἔτους 1975, μετέβη οἰκιοθελῶς στή Νότια Κορέα ὅπου διορίστηκε μέ ἀπόσπαση, Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Σεούλ, καί Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Ἄνω Ἀνατολῆς. Ἐργάστηκε γιά τήν ἀναδιοργάνωση τῆς ἐκεῖ Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολῆς καί τῆς Ὁρθόδοξης Κοινότητας καί μερίμνησε γιά τήν ἐπέκταση τῆς Ἱεραποστολῆς καί σέ ἄλλες περιοχές τῆς χώρας.

Θεία Λειτουργία κατά την ημέρα της Έορτής του Άγ. Νικολάου (6-12-1975)

Όμαδικές βαπτίσεις (1976)

Τό 1982 διορίστηκε Διευθυντής του Θεολογικού Σεμιναρίου «Άγιος Νικόλαος» Σεούλ και τό 1986 Πρόεδρος του υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου συσταθέντος Έραποστολικού Όργανισμού «Orthodox Eastern Mission», ό όποιος δραστηριοποιήθηκε έκτός της Κορέας και σε άλλες χώρες της νοτιοανατολικής Άσίας, Χόνγκ Κόνγκ, Φιλιππίνες, Σγκαπούρη, Ίνδονησία και Ίνδία.

Τό 1993 εξέλεγη Βοηθός Έπίσκοπος του Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας, μέ τόν τίτλο της Έπισκοπής Ζήλων. Τό 1995 διορίστηκε Προϊστάμενος του νεοσύστατου ιεραποστολικού ιδρύματος «Εξαρχία του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κορέα». Τό 1999 ανακηρύχθηκε Έπίτιμος Δημότης Σεούλ, γιά τήν 25ετή ύπηρεσία του στην Κορέα, και τό 2000 Έπίτιμος Δη-

μότης Παπάγου Άθηνών. Έχει λάβει τό βραβείο Έρέως του Ίδρύματος «Γεώργη και Κατίγκως Λαιμού» και έχει βραβευθεί, επίσης, από τήν Άκαδημία Άθηνών μέ τό χάλκινο μετάλλιο της.

Τήν 20^η Άπριλίου 2004 εξέλεγη Μητροπολίτης της νεοσύστατης τότε Έρας Μητροπόλεως Κορέας. Τήν 27η Μαΐου 2008, μετά από οικειοθελή παραίτηση από τήν Μητρόπολη Κορέας, ή Άγία και Έερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου τόν εξέλεξε Μητροπολίτη Πισιδίας.

Στά 33 χρόνια προσφορής στην Έκκλησία της Κορέας, ό άείμνηστος Μητροπολίτης κυρός Σωτήριος, όλοκλήρωσε και εξόπλισε τόν μοναδικό όρθόδοξο ναό σε όλόκληρη τήν Κορέα και τήν νοτιοανατολική Άσία, τόν Έερό Ναό Άγίου Νικολάου στή Σεούλ, μερίμνησε

Παιδιά στήν ἀγκαλιά τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας κατά τό κατηχητικό τριήμερο τοῦ 1976

γιά τόν ἐγκαινιασμό του καί ἴδρυσε ἄλλες ἑπτά ἐνορίες σέ ἰσάριθμες πόλεις τῆς Νότιας Κορέας μέ Κορεάτες κληρικούς, ἓνα Ὁρθόδοξο Κοιμητήριο καί δύο Ἱερέες Μονές.

Μέ τίς ἄοκνες προσπάθειες καί θυσίες τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη, στά θυσιαστήρια ὄλων τῶν Ναῶν τελοῦνται οἱ θεῖες Λειτουργίες καί οἱ λοιπές ἁγιαστικές πράξεις τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐνῶ γιά κάθε ἐνορία φρόντισε καί γιά τό κτίσιμο ὄλων τῶν ἄλλων παρακείμενων κτισμάτων (ἱεραποστολικοῦ κέντρου, αἰθουσῶν, κατοικιῶν ἱερέων, παιδικοῦ σταθμοῦ, κατασκηνώσεως, κ.λπ.).

Διέσχισε τήν χώρα προκειμένου νά ἀνταποκριθεῖ στίς ποικίλες δραστηριότητες τῆς Ἱεραποστολῆς, πολλές φορές χωρίς τά ἀπαιτούμενα οἰκονομικά μέσα. Οἱ

ἀγῶνες ὅμως καί ὁ ἰδρώτας του γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή δέν περιορίστηκε μόνο στήν Κορέα, ἀλλά καί στό στήσιμο ἐπίγειων Θυσιαστηρίων τοῦ Θεοῦ καί σέ ἄλλες χώρες τῆς Ἁπώ Ἀνατολῆς.

Συμπαραστάτες στό ἔργο του εἶχε καί ἱερεῖς ἀπό τήν Ἑλλάδα πού πρόθυμα δέχτηκαν νά διακονήσουν τήν Ἐκκλησία τῆς Κορέας, κοντά στόν προσφιῆ καί ἀκάματο ἱεραπόστολο Ἱεράρχη.

Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης κυρός Σωτήριος, γιά τοῦ ὁποίου τό ἔργο, τόν ζῆλο, τόν ἐνθουσιασμό καί τό ἦθος, ἐκφράζονται οἱ πάντες μέ λόγους ἀναγνώρισης καί τιμῆς, εἶναι ἀληθές ὅτι ἄφησε μία ὀργανωμένη ἐκκλησιαστική ἐπαρχεία στήν Κορέα μέ γερά θεμέλια, τά ὁποῖα ἔθεσε ὁ ἴδιος μέ πολλή ἀγάπη, χριστιανική εὐσυνειδησία καί θυσίες.

Άγιασμός σέ διαμέρισμα πού αγοράστηκε μέ δωρεά τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γιά κατοικία Ἱερέως (1976)

Ὁμαδική βάπτισι (1977)

Μετά ἀπό 20 χρόνια διακονίας στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καί 33 χρόνια προσφορᾶς στήν Ἐκκλησία τῆς Κορέας, ὁ μακαριστός Μητροπολίτης, παρέκάλεσε τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, νά τόν ἀπαλλάξει ἀπό τό βάρος τῶν εὐθυνῶν του καί νά περιοριστεῖ στά καθήκοντα τοῦ λειτουργοῦ καί πνευματικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Garyeong, προκειμένου νά ἀσχοληθεῖ μέ τή μετάφραση ὕμνων στήν κορεατική γλῶσσα, γιά τόν ἐμπλουτισμό τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τοῦ Ὁρθρου, ὀλόκληρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, ὅπως καί ἔγινε.

Στή θέση του ἐκλέκτηκε ὁ ὑπηρετῶν ἀπό καιροῦ στήν Κορέα, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ζήλων κ. Ἀμβρόσιος Ζωγράφος, νῦν Μητροπολίτης Κορέας, τοῦ ὁποίου, τά προσόντα, ἡ μόρφωση, τό ἦθος καί ὁ ἱεραποστολικός ζῆλος, ἀποτελοῦν τήν ἐγγύηση τῆς πλούσιας καρποφορίας τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου.

Ὁ μακαριστός συνέχισε νά ἀγκαλιάζει μέ ἀπέραντη ἀγάπη καί ἐνδιαφέρον τό ὀρθόδοξο ποιμνιο τῆς Κορέας καί μετά τήν παραίτησή του, ἀφοῦ μέχρι τήν ἐκδημία του διέμενε στή Ἱερά Μονή τῆς Μεταμορφώσεως, συμμετεῖχε στίς δραστηριότητες τῆς Ἱερα-

Ἐορτή καί δῶρα στά παιδιά τῶν Κατηχητικῶν (1978)

ποστολικῆς καί ἀσκοῦσε πνευματικό ἔργο, ὅσο τοῦ ἐπέτρεπαν οἱ δυνάμεις του.

Μετά τήν παραίτησή του ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κορέας, τό πάνσεπτο Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τόν ἐξέλεξε Μητροπολίτη Πισιδίας, Ἐξαρχο Σίδης καί Ἀτταλείας.

Μετά τήν ἐκλογή του τό ἔτος 2008, μέ μία ομάδα Μικρασιατῶν πραγματοποίησε περιοδεία στήν Μητρόπόλῃ του, ἀκολουθώντας τά βήματα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπό τήν Παμφυλική Ἀττάλεια καί τήν

Πέργη μέχρι τήν Πισιδική Ἀντιόχεια, τό Νησίον τῆς λίμνης Ἐγίρντιρ καί τή Σπάρτη. Τέλεσε θεῖες Λειτουργίες στούς ἐγκαταλειμμένους, ἤ ἐρειπωμένους Ναούς καί ἀνέπεμψε δεήσεις ὑπέρ τῶν ἀδίκως τελειωθέντων Μικρασιατῶν.

Ἡ συνάντησις ὄμως μέ πολλούς ἀπό τοὺς χιλιάδες ἀποίμαντους καί ἀλειτούργητους Ρωσόφωνους οικονομικούς μετανάστες, ἦταν ἡ ἀρχή τοῦ νέου ἱεραποστολικοῦ ἔργου.

Στὴν Ἀτάλεια ἀγοράσθηκε παλαιός ἰδιωτικὸς Ὁρθόδοξος Ναός, ἀφιερωμένος στὸν Ἀπόστολο Παῦλο καί τὸν Ἅγιο Ἀλύπιο, ἐπισκευάσθηκε, ἐξοπλίσθηκε καί ἀπὸ τὸ 2011 πού τελέσθηκαν τὰ Θυρανοίξια, λειτούργησε ὡς Ἐνορία μέ μόνιμο ἱερέα.

Στὴν Ἀλάγια ἀπὸ τὸ 2012 ἄρχισε νά λειτουργεῖται περιοδικά ὁ παλαιὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Βουνοῦ γιὰ τοὺς ἐκεῖ ἐγκατεστημένους Ὁρθόδοξους πιστούς.

Μέ τίς ἄοκνες προσπάθειες τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη κυροῦ Σωτηρίου, ἀποκτήθηκε οἰκόπεδο στὴν εὐρύτερη περιοχὴ, ὅπου ἀνεγέρθηκε Ὁρθόδοξο Πολιτιστικὸ Κέντρο, μέ Ἱερό Ναὸ ἀφιερωμένο στὴν Παναγία τὴν Πισιδιώτισσα, χῶρο ἐκδηλώσεων καί ξενῶνες.

Ὁ Ναὸς ἐξοπλίσθηκε πλήρως καί ἀπὸ τὸ 2015 πού τελέσθηκαν τὰ Θυρανοίξια ἀπὸ τὸν Παναγιώτατο Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, λειτουργεῖ ὡς Ἐνορία μέ μόνιμο ἱερέα. Τὴν ἴδια χρονιά ἀνακαινίσθηκε ἀπὸ τὸ Τουρκικὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καί ὁ Ἅγιος Γεώργιος τοῦ Βουνοῦ γιὰ περιοδικές θεῖες Λειτουργίες.

Τὸ 2016 ἀγοράσθηκε ἓνα ἀνακαινισμένο σπιτί στὴν παλιὰ πόλη τῆς Ἀτάλειας κοντὰ στὸν Ἅγιο Ἀλύπιο καί χρησιμοποιεῖται ὡς Ἐπισκοπεῖο καί πνευματικὸ κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀλυπίου. Τὸ 2021 στὴν Ἀρχαία Σίδη (Μάναβγκατ) ἀποκτήθηκε οἰκόπεδο γιὰ τὴν ἀνέγερση καί ἐκεῖ Ὁρθόδοξο Πολιτιστικὸ Κέντρο γιὰ τίς λειτουργικὲς καί πνευματικὲς ἀνάγκες τῶν Ὁρθοδόξων τῆς περιοχῆς μέ Ἱερό Ναὸ ἀφιερωμένο στὸν Ἀπόστολο Παῦλο, ἀρχονταρῆκι καί ξενῶνες.

Τὰ Θυρανοίξια τοῦ Ναοῦ προβλέπονται νά γίνουν τὸν Ἰούλιο τοῦ 2022. Ὅλο αὐτὸ τὸ ἔργο ἐγίνε μέ τὴν ἀμέριστη συμπαράστασις καί ἐνθάρρυνσις τοῦ Πα-

Στιγμιότυπο ἀπὸ Κατηχητικὸ Τριήμερο

Τέλεσις θεῖας Λειτουργίας κατὰ τὴ διάρκεια τριήμερου Σεμιναρίου «Περὶ Θεοτόκου» γιὰ τοὺς Ὁρθόδοξους νέους τῆς Σεούλ (1981)

ναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαῖου, μέ δωρεές Ἑλλήνων ἐντός καί ἐκτός Ἑλλάδας καί τὴν ἐθελοντικὴ διακονία ἱερέων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καθὼς ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης δέν ἔπαυσε ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια νά στήνει ἐπίγεια Θυσιαστήρια καί νά τελεῖ θεῖες Λειτουργίες στοὺς ἐρειπωμένους ρωμέικους Ναοὺς σὲ πόλεις τῆς Μητροπόλεώς του, ὅπου εἶχαν ἀναπτυχθεῖ κοινότητες.

Λόγω τῆς προχωρημένης ἡλικίας του, ἀλλά καί γιά τή συνέχιση τοῦ ἱεραποστολικοῦ, πνευματικοῦ καί ποιμαντικοῦ του ἔργου στήν ἀναβιωθεῖσα καί ὀργανωμένη πλέον Μητρόπολη τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου, χειροτονήθηκε Βοηθός Ἐπίσκοπος ὑπό τόν τίτλο Εὐδοκιάδος, ὁ Θεοφιλέστατος κ. Ἀμβρόσιος, ὁ ὁποῖος μαζί μέ ρωσόφωνους κληρικούς, πού διαμένουν μόνιμα στήν περιοχή, διακονοῦν τό Ὁρθόδοξο ποίμνιο.

Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης κυρός Σωτήριος δέν ἔπαυσε μέχρι τό τέλος τῆς ζωῆς του, νά μεριμνᾷ γιά τήν διαποίμανση τῶν πιστῶν μέ τήν ἔκδοση βιβλίων καί τήν ἀποστολή ὁμιλιῶν καί κηρυγμάτων μεταφρασμένα στίς γλώσσες τους.

Ὁ ἔμφορτος ἀγαθῶν ἔργων, ὁ προσηνής, καταδεδεικτός, προσφιλής, ἀλλά καί ἀφοσιωμένος καί ταπεινός ἐργάτης τοῦ Ἀμπελώνα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἱεραπόστο-

λος Ἱεράρχης, πού γιά μισό περίπου αἰῶνα ταξίδευε μεταξύ Ἠπειρῶν καί θαλασσῶν γιά νά λειτουργεῖ τά ἐπίγεια Θυσιαστήρια, νά ἀγιάζονται οἱ ἄνθρωποι καί νά δοξάζεται τό ὄνομα τοῦ Κυρίου στήν Οἰκουμένη, ἀναχώρησε γιά τό αἰώνιο ταξίδι, ὅπου θά συναντήσει τόν Κύριο τῆς Δόξης στό ἅγιο καί ὑπερουράνιο καί νοερό Θυσιαστήριο καί θά ἀπολαύσει τούς κόπους τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης του ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Μετά τήν ὀσακκή κοίμησή του, τήν Παρασκευή 10η Ἰουνίου 2022 καί ὥρα 4:15 π.μ. στήν Σεούλ, ἡ σορός τοῦ κεκοιμημένου μεταφέρθηκε, κατά τήν ἐπιθυμία του, στήν Ἱερά Μονή Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος στό Garyeong.

Στό ταπεινό κελί τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχη, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορέας κ. Ἀμβρόσιος μέ τούς Κορεά-

Ἀπό τήν πρώτη ἐπίσκεψη τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου στόν Ἱ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Σεούλ (8-13.4.1995)

τες Έρεϊς π. Αντώνιο Woo καί π. Έρεμία Cho τακτοποίησαν τό σώμα, σύμφωνα μέ τό μοναχικό τυπικό καί τό ένένδυσαν μέ τό άντερί καί τό έξώρασο.

Ό άείμνηστος στήν γραπτή Διαθήκη του εΐχε όρίσει νά φέρει κατά τήν Έξόδιο Άκολουθία του, μόνον έπιτραχήλιο καί ώμόφορο, τά όποΐα φοροΐσε στίς καθημερινές Άκολουθίες τής Έρεās Μονής, κατά τίς όποΐες έκτελοΐσε χρέν έφημερίου καί τό ξύλινο έγκόλπό του.

Μετά τήν όλοκλήρωση τής προετοιμασίας, ή σορός τοΰ κεκοιμημένου Έεράρχη, μεταφέρθηκε στόν Έερό Ναό τής Μονής καί τελέστηκε τό πρώτο Τρισάγιο ύπέρ άναπαύσεως τής ψυχής του. Άμέσως μετά άρχισε ή άνάγνωση τών ιερών Εΰαγγελίων άπό τούς έρεϊς καί λαϊκούς, όλη τήν ήμέρα καί όλη τή νύχτα μέχρι τήν έπομένη τό πρωΐ, όταν άρχισε ή Άκολουθία τοΰ Όρθρου τοΰ Ψυχοσάββατου. Πολύ συγκινητική ήταν ή προθυμία τών Κορεατών πιστών, νά διαβάζουν έκ περιτροπής τά Εΰαγγελικά Άναγνώσματα συγκινημένοι μέχρι δακρύων.

Τό πρωΐ τοΰ Ψυχοσάββατου, μετά τήν τέλεση τοΰ Όρθρου καί τής θείας Λειτουργίας, τελέστηκε ή Έξόδιος Άκολουθία τοΰ πολυκαύστου π. Σωτηρίου, μέ τή συμμετοχή όλων τών κληρικών τής Όρθόδοξης Μητρόπολης Κορέας καί διακοσίων περίπου πιστών, σέ άτμόσφαιρα έντονης χαρμολύπης.

Όμιλίες δέν έκφωνήθηκαν, γιατί ό άοίδιμος ρητώς τίς εΐχε άπαγορεύσει στήν Διαθήκη του. Άντί όμιλιών ό Σεβ. Μητροπολίτης Κορέας κ. Άμβρόσιος, διάβασε τό κάτωθι γράμμα τοΰ κεκοιμημένου Άρχιερέως, μέ τίς πνευματικές συμβουλές του προς τίς μοναχές, γραμμένο ήδη άπό τό έτος 2009:

«Πρός τίς άγαπητές Άδελφές τής Έρεās Μονής Μεταμορφώσεως Καπυόνγκ.

Κατά τήν ήμέραν τής άγίας Πεντηκοστής όταν γονατιστοΐ άναπέμπομε τίς θεόπνευστες Εΰχές, μεταξύ άλλων, λέμε προς τόν μέγαν καί αίώνιον, άγιον καί φιλόνηρον Θεόν: "Συνέγειρον καί τά σώματα ήμων έν ήμέρα, ή ώρισας, κατά τάς άγίας σου καί άψευδεΐς έπαγγελίας. Οΐκ έστιν οΐν, Κύριε, τοΐς δούλοις Σου θάνατος, έκδημού-

Άπό τόν έορτασμό τών Θεοφανείων στόν Έ. Ν.. Άγ. Νικολάου (1998)

ντων ήμων άπό τοΰ σώματος, καί πρό Σέ τόν Θεόν ένδημούντων, αλλά μετάστασις άπό τών λυπηροτέρων επί τά χρηστότερα καί θυμηδέστερα, καί άνάπανσις καί χαρά".

Σās παρακαλώ καλές μου άδελφές μέ αΐτην τήν πίστιν καί μέ αΐτά τά αισθήματα νά άντιμετωπίσετε τόν φαινομενικόν χωρισμόν μας άφοΐ μέ τίς άμοιβαΐες προσευχές μας δέν θά παΐσουμε ως μέλη τής άγίας μας Έκκλησίας νά διατηροΐμε τήν πνευματικήν κοινωνίαν μεταξύ μας. Έτσι θά άποδείξετε καί στοΐς άλλους όπϊ αΐτά πού διαβάζετε στήν Άγία Γραφή καί στα λειτουργικά βιβλία τής Έκκλησίας τά πιστεύετε καί τά τηρεΐτε στή ζωή σας.

Γιά μία άκόμη φορά δεχθήτε τήν έξ όλης καρδιάς εΐγνωμοσύνη μου γιά τήν πολλή σας άγάπη, τούς κόπους καί πόνους σας καί όλα όσα κάνατε, κάνετε καί θά κάνετε μέχρι τέλους προς χάριν μου.

Νά έχετε πάντοτε πλούσια τήν εΐλογία τοΰ Κυρίου μας.

† π. Σωτήριος

Δευτέρα τοΰ Άγίου Πνεΐματος, 8 Έουνίου 2009».

Ἀπό τὴν Χειροτονία τοῦ Ἐπισκόπου Ζήλων Σωτηρίου στὸν Ἱ.Ν. Ἀγ. Νικολάου Σεούλ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ν. Ζηλανδίας, Ἐξάρχου Κορέας Διονυσίου (†) μέ συλλειτουργοὺς τοὺς ἐξ Ἑλλάδος Ἀρχιερεῖς Καρυστίας Σεραφεῖμ, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Μελέτιο (†), Ἀργολίδος Ἰάκωβο (†), πρ. Ἄρτης Ἰγνάτιο καὶ Ἀχελώου Εὐθύμιο (†) (21-3-1993)

Ἡ ταφή τοῦ ἀλίστου μνήμης Σεβασμιωτάτου πατρός Σωτηρίου ἐγίνε στον τάφο, τόν ὁποῖο ὁ ἴδιος εἶχε προετοιμάσει ἀπό ἐτῶν, στον προαύλιο χώρο τῆς Μονῆς, μέσα σέ διάχυτη ἀναστάσιμη ἀτμόσφαιρα, ψάλλοντας ὄλος ὁ λαός ἀδιάκοπα τό «Χριστός Ἄνέστη» στά κορευτικά.

Μετά τήν ταφή προσφέρθηκε ἡ μακαρία πρὸς ὄλους τούς συμμετέχοντες.

Αἰωνία Αὐτοῦ ἡ μνήμη καί ἄς ἔχουμε ὅλοι τήν εὐχή Του.

Ἀπό τόν Ἀγιασμό ἐνάρξεως λειτουργίας τοῦ Ὁρθοδόξου Παιδικοῦ Σταθμοῦ Πουσάν

Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου

Βαθύτατη θλίψη μᾶς συνέχει ἀπό τήν ἀναγγελία τῆς ἐκδημίας τοῦ αἰοδίου Μητροπολίτου Πισιδίας Σωτηρίου, προσφιλέστατου ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ, μέ τόν ὁποῖο ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς συνέδεσε ἀπό τά φοιτητικά μας χρόνια, ἀδιάσειστη πνευματική φιλία 75 ἐτῶν.

Κατά τό διάστημα αὐτό διακονήσαμε εἰς διαφόρους τομεῖς μέ ἀλληλοκατανόηση καί ἀμοιβαία στήριξη, «σύμψυχοι τό ἔν φρονοῦντες» (Φιλ. 2,1).

Ὁ ἐκδημήσας Ἱεράρχης διεκρίνετο διά τή σοβαρότητα, τήν ἀκεραιότητα, τήν αὐταπάρνηση, τή συνέπεια καί τήν ἀποτελεσματικότητα εἰς οἰαδήποτε ἐκκλησιαστική ἀποστολή εἶχε ἀναλάβει.

«Ὅλα γιά τή δόξα τοῦ Χριστοῦ, νά τό μεγάλο σύνθημά σου. Ὅλα γιά τή δόξα τοῦ Χριστοῦ, ἀπ' ἄ τή πρῶτα χρόνια ὡς τά στερνά σου».

Ὁ γνωστός αὐτός στίχος τοῦ Βερίτη, πού ἐμπνέεται ἀπό τόν Ἄπ. Παῦλο καί ἀναφέρεται εἰς τόν π. Εὐσέβιο Ματθόπουλο, συνοψίζει καί τήν πορεία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σωτηρίου.

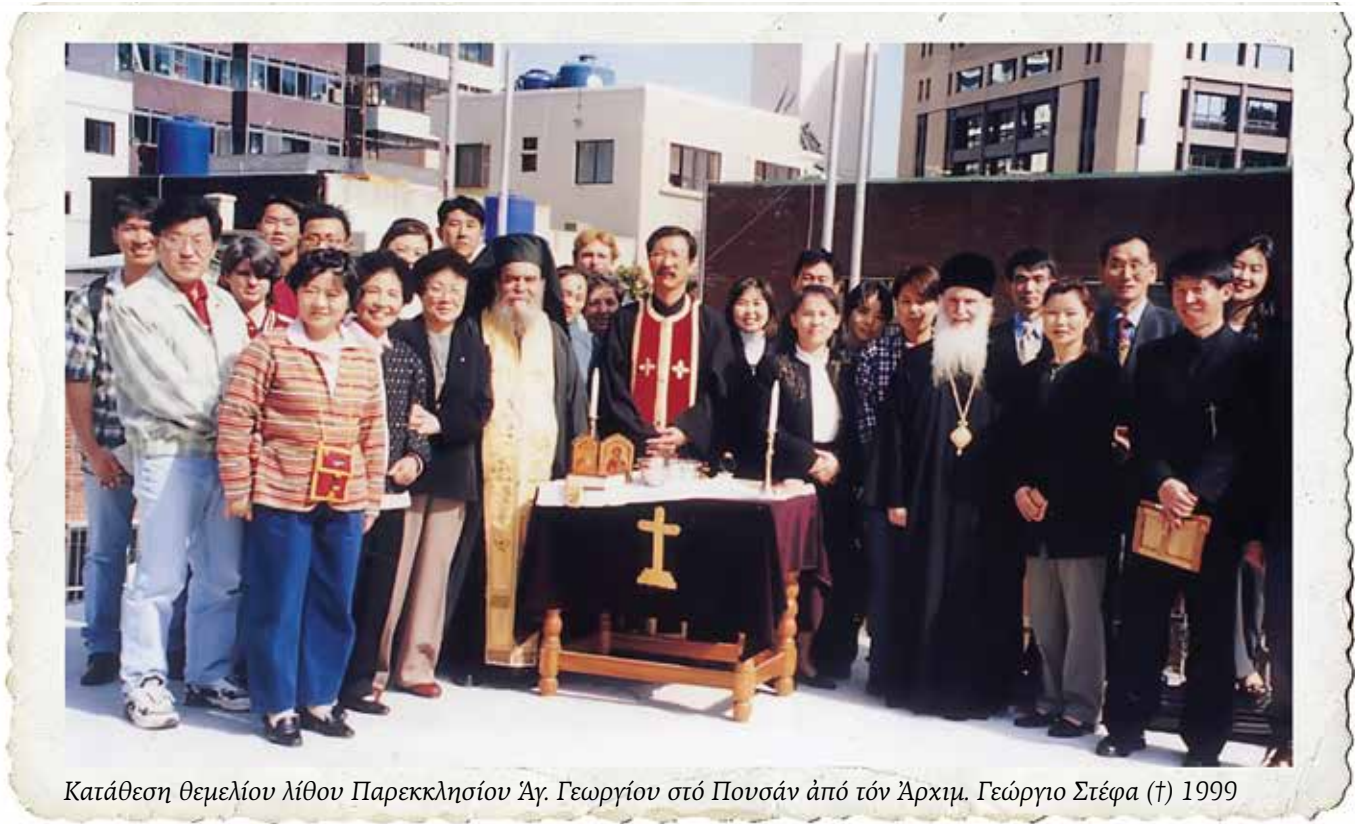
Ἡ προσφορά του εἰς τήν ἐσωτερική καί ἐξωτερική

Ἱεραποστολή ὑπῆρξε πολύκαρπη. Ἀκτινοβολοῦσε τίς δωρεές τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐλκύοντας ἀναρίθμητες ψυχές εἰς τήν ὀλόφωτη Βασιλεία τοῦ Θεοῦ τῆς Ἀγάπης.

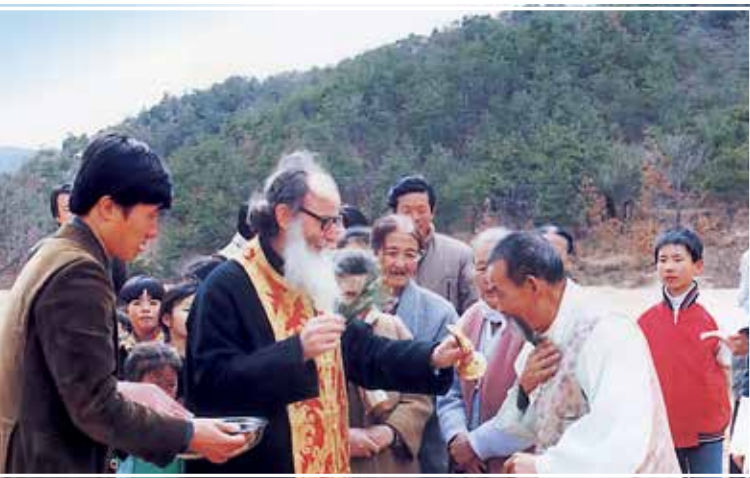
Ἀπευθύνοντες συλλυπητηρίουσ προσρήσεις πρὸς τήν Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότητα τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο ἐπί τῆ ἐκδημιά τοῦ διακεκριμένου Ἱεράρχου, καθώς ἐπίσης πρὸς τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κορέας κ. Ἀμβρόσιο, πρὸς τούς οἰκείους, συγγενεῖς καί συνεργούς ἐν Ἑλλάδι, τόν εὐλαβῆ κληρο καί τόν λαό Κορέας καί Πισιδίας, ἐτέλέσαμε Τρισάγιον καί εἰς τό Παρεκκλήσιο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Τιράνων.

Εὐχαριστοῦντες καί δοξάζοντες τόν ἐν Τριάδι Θεόν, διά τήν προσφορά τοῦ πεφιλημένου ἀδελφοῦ καί συλλειτουργοῦ εἰς τήν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικήν καί Ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν, δεόμεθα ὅπως ὁ Κύριος, τόν Ὅποιον ἐν ὅλη καρδίᾳ ἠγάπησε καί δικόνησε, ἀναπαύη τήν ἐκλεκτή αὐτοῦ ψυχή μετά τῶν Ἁγίων. Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ.

Εἶθε τό παράδειγμά του νά ἐμπνέη καί νά καθοδηγῆ τίς νεώτερες γενεές τῶν ὀρθοδόξων κληρικῶν εἰς τούς διαφόρους τομεῖς ὅπου διακονοῦν.

Κατάθεση θεμελίου λίθου Παρεκκλησίου Ἁγ. Γεωργίου στό Πουσάν ἀπό τόν Ἀρχιμ. Γεώργιο Στέφα (†) 1999

Ἁγιασμός καταθέσεως θεμελίου λίθου τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Ἀνδρέου (1998). Τό οἰκόπεδο ἀγοράσθηκε μέ δωρεά τοῦ Ἀρχιμ. Παγκρατίου Μπρούσαλη (†), Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης πρ. Ἄρτης κ. Ἰγνάτιος, γιά τόν μακαριστό Μητροπολίτη Πισιδίας κυρό Σωτήριο

Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ γηραιὸς καὶ πολυσέβαστος Μητροπολίτης Πισιδίας (ἀπὸ Κορέας) Σωτήριος Τράμπας. 10 Ἰουνίου 2022, ἐτελείωσε θεοφιλῶς τὸν δύσκολο δρόμο τῆς ἐγκόσμιας πορείας του, γιὰ νὰ ὀδηγηθεῖ θριαμβευτικά στή μόνιμη καὶ αἰώνια πατρίδα μας, στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Γεννήθηκε στήν Ἄρτα τό ἔτος 1929, ὅπου καί ἔλαβε τήν ἐγκύκλιο μόρφωσή του. Στή συνέχεια ἡ ἐκκλησιαστική διακονία του καί προσφορά ὑπῆρξε μακροχρόνια καί ἀγιοπνευματική, θεοφιλῆς καί ἀγωνιστική, πολύκαρπη καί σωτήρια γιά τούς πιστούς, πού ὑπηρετήσε μέ ὀρθόδοξο φρόνημα καί θυσιαστική ἀγάπη. Στήν Ἱερά Μητρόπολη Μηθύμνης, στό στρατό, στήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν, στήν Κορέα, στήν Ἀττάλεια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐβδομήντα ἔτη σταυροαναστά-

σιμης αγωνιστικῆς πορείας.

Ἡ βιογραφία του καί τό πολυσιχίδες θεοτίμητο καί κοσμοσωτήριο ἔργο του πιστεύω ὅτι θά καταγραφεῖ, θά ἀξιολογηθεῖ καί θά προβληθεῖ ἀπό πολλούς καί διά πολλῶν. Ἦδη ἄρχισαν οἱ πρῶτες σχετικές ἀναρτήσεις.

Προσωπικῶς καί πρὸς τό παρόν θά ἤθελα νά ἀναφερθῶ, μέ δύο λόγια καρδιάς, στὸν ἐκδημήσαντα σεβαστό καί ἀγαπητό μου ἐν Χριστῷ ἀδελφό, ὡς ἓνα ἀπλό ὀφειλόμενο μνημόσυνο.

Γνωριστήκαμε στὴν πρώτη πενταετία τοῦ ἔτους 1970, διὰ μέσου τοῦ τότε Ποιμενάρχου μας Ἰγνατίου Γ΄ καί τοῦ Πνευματικοῦ μου πατρός Ἰακώβου, Ἱεροκέρυκος καί μετέπειτα Μητροπολίτου Ἀργολίδος.

Ὡς Διάκονος ἐντυπωσιάστηκα ἀπὸ τὴ μορφή του. Μοῦ ἔκανε ἀπαρχῆς ἰδιαίτερη ἐντύπωση ἡ ἀπλότητα καί εὐγένειά του, ἡ καλοσύνη, ἡ ἡρεμία, ὁ καρδιακός καί οἰκοδομητικός του λόγος.

Μέ ἐξέπληξε ἡ ἀπόφασή του νά μεταβεῖ στὴν Κορέα, γιὰ νά ἐργασθεῖ ἐκεῖ ἱεραποστολικά. Καί τοῦτο κυρίως γιατί εἶχε περάσει μιὰ περιπέτεια μέ τὴν υἰετία του, ἡ ὁποία καί ἐξακολουθοῦσε νά εἶναι ἐπισηφαλής.

Μέ πολλή χαρά μαθαίναμε τὴν ἐκεῖ οὐσιαστική καί ἀποδοτική ἐργασία καί προσφορά του. Δικαιολογημένη ἡ καύχησή μας γιὰ τὸν ἐκλεκτό Ἀρτινὸ ἐργάτη τοῦ Ἀμπελώνος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορέας.

Γι' αὐτό καί τό ἔτος 1995, ὅποτε ἐξελέγη καί ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Ζήλων, ὡς βοηθός τοῦ Μητροπολίτου Νέας Ζηλανδίας, διὰ τὴν Κορέα εἴμαστε ἐκεῖ. Οἱ Μητροπολίτες Καρυστίας Σεραφεῖμ, Νικοπόλεως Μελέτιος, Ἀργολίδος Ἰάκωβος, Ἀχελώου Εὐθύμιος, συγγενεῖς καί φίλοι ἀπὸ τὴν Ἄρτα καί τὴν Ἑλλάδα γενικότερα.

Συγκινητική καί συγκλονιστική ἡ χειροτονία του. Μεγάλος ὁ ἐνθουσιασμός τῶν Κορεατῶν. Ὑπέροχος οἱ

Μοναχές ἀπὸ τὴν Ἱ.Μ. Τιμίου Προδρόμου Καρέα, οἱ ὁποῖες διακόνησαν στὴν Μονή ἀπὸ 1988-1990, μέ προσκυνητιές κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἐορτῆς

ἐμπειρίες ἀπὸ τὶς ἐπισκέψεις σέ ὅλες τὶς ἐνορίες καί τὰ πνευματικά κέντρα τους, μέ τὴν καλή ὀργάνωση καί τὴν ἄρτια λειτουργία τους.

Στὶς 20 Ἀπριλίου 2004 ἐξελέγη Μητροπολίτης τῆς νεοσύστατης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορέας. Στὶς 27 Μαΐου 2008 παραιτεῖται οἰκειοθελῶς ἀπὸ τὴ θέση τοῦ Μητροπολίτου, προβάλλοντας ὡς διάδοχό του τὸν νῦν Μητροπολίτη Κορέας Ἀμβρόσιο. Ἐνα ἐκλεκτό ἄνθρωπο, ἄριστο θεολόγο καί ἐπιστήμονα, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ σέμνωμα καί καύχημα τῆς Ἐκκλησίας.

Γιὰ δευτέρη φορά εἴμαστε κοντά του, μέ συγγενεῖς καί φίλους ἀπὸ τὴν Ἄρτα. Συμμέτοχοι στή χαρά καί συγκίνηση πού τοῦ προσφέρουν οἱ εὐγνώμονες εὐχαριστιές καί ὀλόθερμες ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, στὸν ὁποῖο προσέφερε πλοσιοπάροχα τὴν εὐαγγελική ἀλήθεια καί τὴ ζωοποιὸ χάρη τῶν Ἁγίων Μυστηρίων.

Μεγάλη, ἐπίσης, ἡ χαρά μας γιὰ τὴν προσφορά του στὴν Ἱερά Μητρόπολη Πισιδίας, ὅπου τοποθετήθηκε ἀπὸ τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο. Παρά τὰ γηρατειά του, ἐργάστηκε μέ νεανικό ζῆλο καί ἀνέσπασε καί λειτούργησε, πρῶτος αὐτός, τὶς πρῶτες Ἐνορίες στή νέα του Μητρόπολη.

Ὡς πατριῶτες του μείναμε κοντά του κατά τή δύσκολη ἱεραποστολική του διακονία. «Συναγωνιζόμενοι ἐν ταῖς προσευχαῖς» καί συμμετέχοντες, ὅσο οἱ μικρές μας δυνάμεις τό ἐπέ-
 τρεπαν, στήν οικονομική ἐνίσχυση τοῦ μεγάλου καί θεοτιμήτου ἔργου τῆς Ἱεραποστολῆς, πού εὐλαβικά καί πιστά ὑπηρετοῦσε.

Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Σωτήριος ὑπῆρξε μιᾶ ξεχωριστή καί δυναμική προσωπικότητα, ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ «Θεῖω ἔρωτι πυρπολούμενος» εὐλογημένος καί ἡγιασμένος.

Μέ βαθιά πίστη, μεγάλη ἀγάπη, ἀνεξάντλητη καλοσύνη καί ἀνθρωπιά, ταπεινό φρόνημα καί ἐκκλησιαστικό ἦθος, ἀπλότητα καί εὐθύτητα, δύναμη καί ἀποφασιστικότητα, μεθοδικότητα καί δημιουργικότητα.

Τό βλέμμα του καθαρό καί λαμπρό, ἡ ἔκφρασή του γαλήνια, τό πρόσωπό του φωτεινό καί γελαστό, ὁ λόγος του μελίρρυτος καί οἰκοδομητικός. Καλός Ποιμένας, στοργικός Πατέρας, ἀξιόπιστος φίλος, γνήσιος ἐν Χριστῶ ἀδελφός, ἀξιόμισθος ἐργάτης τοῦ Θεῖου Ἀμπελώνος, φλογερός Ἱεραπόστολος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, μέ πλούσια ἀγιοπνευματική καρποφορία καί προσφορά.

10 Ἰουνίου 2022. Ἡμέρα ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως. Παραμονές τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς. Ὁ δομῆτωρ τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου, ὁ ἡγαπημένος τῆς καρδίας του, τόν κάλεσε κοντά Του.

Εὐγνωμόνως εὐχόμεσθε καί προσευχόμεσθε, ὁ Ἄναστας Κύριος νά ἀναπαύσει τήν ψυχή του μετά τῶν Ἁγίων καί νά εἶναι γιά μᾶς ἰκέτης καί πρεσβευτής, ἀλλά καί φωτεινό παράδειγμα θυσιαστικῆς ἀγά-

Σέ Ἱερατική Σύναξη ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, παραδίδει στόν τότε Ἐπίσκοπο Ζήλων Σωτήριο τό ἐγκεκριμένο Καταστατικό τοῦ Ἰδρύματος τῆς ἐν Κορεά Ἐξαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (10-4-1995)

Ὁ Δήμαρχος Σεούλ ἀπονέμει στόν Ἐπίσκοπο Σωτήριο δίπλωμα καί μετάλλιο ἐπί τῇ ἀναγορεύσει του σέ ἐπίτιμο Δημότη Σεούλ (2000)

πης καί ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πισιδίας (ἀπό Κορέας) Σωτηρίου, Αἰωνία ἡ μνήμη!

Ὁ πρόων Ἄρτης Ἰγνάτιος Δ΄

Ἐπιμέλεια σύνθεσης ἄρθρου Γ.Ε.Ι.

Τό φωτογραφικό ὑλικό τοῦ παρόντος ἀφιερωματικοῦ ἄρθρου στόν μακαριστό Μητρ. Πισιδίας κυρό Σωτήριο προέρχεται ἀπό τόν ἐπειειακό τόμο «100 χρόνια Ὁρθοδοξίας στήν Κορέα 1900-2000»

«τῶν δέ μαθητῶν καθῶς νύπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια' 29)

**Ἀπό 1-1-2022 ἕως 31-3-2022 προσεφέρθη-
καν στό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς
Ἀποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρημα-
τικά ποσά γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἀπό τούς:**

Ἀγγελόπουλο Πελοπίδα 30 • Ἀλεξάνδρου Ἰω-
άννη 100 • Ἀλεξιάδη Δημήτριο 50 • Ἀλεξίου Γρη-
γόριο 20 • Ἀλεξίου Εὐανθία 300 • Ἀναστασιάδου
Παναγιώτα 120 • Ἀντωνιάδου Σοφία 10 • Ἀντω-
νίου Σ. Παναγιώτη 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 987) 10

• Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 747) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 840) 50
• Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 31) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 289)
200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 402) 80 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 25)
100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 980) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε.
738) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 13) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε.
479) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 16) 5 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε.
406) 600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 409) 100 • Ἀνώνυμο
(Γ.Ε. 794) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε.419) 100 • Ἀνώνυ-
μο (Γ.Ε. 433, 434) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 745) 20 •
Ἀνώνυμο (Α.Α. 2050) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1032) 50 ▶

Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Πισιδίας κυρός Σωτήριος μέ τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελο,
Γενικό Διευθυντή τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, κατά τή διάρκεια ἐπίσκεψῆς του στό Θεολογικό Οἰκοτροφεῖο
τοῦ Ὄργανισμοῦ τό καλοκαίρι τοῦ 2014

• Άνωνυμο (Α.Α. 2054) 100 • Άνωνυμο (Γ.Ε. 401) 50 • Άνωνυμο (Γ.Ε. 978) 20 • Άνωνυμο (Α.Α. 2042) 90 • Άνωνυμο (Γ.Ε. 418) 50 • Άνωνυμο (Α.Α. 2055) 90 • Άνωνυμο (Γ.Ε. 1297) 100 • Άσημακόπουλο Άνδρέα 100 • Άσφν Έλένη 20 • Βασιλειάδη Κων/νο 50 • Βενιέρη Ίωάννα 50 • Γαμπά Νικόλαο 20 • Γεροκόμο Γεώργιο 50 • Γεωργίου Άλέξη 100 • Γιαννέλου Όλυμπία 20 • Γκαραβέλα Δήμητρα 100 • Γκίκα Πέτρο 15 • Γραμματικά Σωτήριο 25 • Δάρρα Σταυρούλα 20 • Δασκαλοπούλου Ούρανία 50 • Δεβλέτογλου Ήλια 10 • Δεληγιάνη Χριστόδουλο 20 • Δεληγιώργη Κων/νο 60 • Δερμιτζάκη Γεώργιο 10 • Δημητρίου Νίκη 50 • Δούβρη Άπόστολο 20 • Δραγούμη Δανάη 5 • Δραγώγια Βασ. 50 • Δρακουλάκη Μενέλαο 100 • Ζαχαρίου Νέλη 100 • Ζέζα Νικόλαο 50 • Ζουμπούλογλου Χρυσσαυγή 50 • Ζυγούρα Άνδρέα 20 • Ζωχίου Δέσποινα 100 • Ήλιοπούλου Χρυσή 50 • Ήσυχαστήριο “ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ” 30 • Ίσρατόγλου Άλέξιο 100 • Κακαράτζα Άντώνιο 20 • Καλογιάννη Μακρίνα 20 • Κάμα Βασίλειο 5 • Καντιδάκη Ίωάννη 60 • Καπιδάκη Νίκη 50 • Καραγεωργίου Ίωάννη 10 • Καρυώτου Χαριτίτη 50 • Κατσαροῦ Χριστίνα 50 • Κεκελέκη Εὐαγγελία 50 • Κερκύρα Δημήτριο 20 • Κηπουροῦ Βασιλική 100 • Κιαπίδη Παναγιώτη 50 • Κοκκινόφτα Κωστή 20 • Κοπιτοπούλου Έλένη 20 • Κορακιανίτου Άγ. 1.000 • Κοσκιέρη Ηοηεν Θωμαῖς 30 • Κοσμᾶ Σταυρούλα 50 • Κοτοπούλη Άνδρέα 20 • Κούνδη Νικόλαο 50 • Κουνιάκη Ίουλία 100 • Κουράφα Χριστίνα 150 • Κουτάντου Όλγα 50 • Κουτσογιάννη Άγγελική 50 • Κουτσογιάννη Δήμητρα 40 • Κυριακίδη Εὐάγγελο 50 • Κωνσταντινίδου Έλεούσα Μαρία 100 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 60 • Λάππα Βασιλική 50 • Λεβεσάνο Νικόλαο 100 • Λειβαδοπούλου Άναστασία 50 • Λιβιεράτου Δήμητρα 50 • Μαλλιάρη Γεώργιο 35 • Μαρκαντώνη Νικόλαο 20 • Μαθθαϊάκη Μιχαήλ 5 • Μονή Άρχαγγέλου 50 • Μονή Εὐαγγελισμοῦ 50 • Μο-

νή Τιμίου Προδρόμου 10 • Μορφωνιό Κων/νο 50 • Μουλουγκέτα Μαγδαλίνο 40 • Μπαρδῆ Μαρία 10 • Μπαρσάκη Κων/νο 30 • Μπίρκου Άννα 50 • Μπολώση Πέπη 20 • Μπουκούρα Χρήστο 300 • Μπουρνάκη Θ. 50 • Νάννου Ειρήνη 50 • Νικολαΐδη Ματθαῖο 95 • Νικολινάκου Μαρία 50 • Ξαγρεμμενάκο Στυλιανό 20 • Ξαπλαντέρη Όλυμπία 50 • Ο.Χ.Ε.Κ. Βύρωνος 200 • Οικονόμου Παναγιώτη 2 • Όμάδα Συμπαράστασης Έερ/λης Αἰγίου 400 • Παγώνη Δήμητρα 50 • Παναγιωτουνάκο Γ. Σαράντο 50 • Παπαδόπουλο Χαράλαμπο 100 • Παπαζάνη Γεράσιμο 50 • Παππᾶ Φωτεινή 50 • Παππᾶ Χρυσούλα 20 • Πασχάλη Δήμητρα 15 • Πατέλη Γεώργιο 10 • Πατρινό Νικόλαο 50 • Πατρινοῦ Ειρήνη 50 • Πλαστέρα Χριστίνα 15 • Πλουμίδη Γεώργιο 11 • Πουλάκη Μαρία 30 • Πουλάκη Μαρία 50 • Πρίνου Σοφία 50 • Ράλλη Μιχαήλ 500 • Ρεστέμη Λαΐου Άρετή 25 • Ρηγοπούλου Ίουλιανή 20 • Ροδιά Τιμόθεο 350 • Ροζάκη Γεωργία 50 • Σακελλάρη Γεώργιο 150 • Σαραβάνου Βασιλική 100 • Σαρρῆ Μαρία 150 • Σπασμάκη Μιχαήλ 80 • Σκουλά Έμμανουήλ 50 • Σύλλογο Έξωτ. Έραποστολῆς Έτέας 50 • Σφονδύλη Κων/νο 300 • Τελωνιάδου Πατρικία 10 • Τζιλιβάκη Μανώλη 30 • Τραϊκάκη Σπυρίδωνα 50 • Τρούμπα Χρυσάνθη 100 • Τρουπιτσιδη Σταῦρο 33 • Τσαβοῦ Μαργαρίτα 50 • Τσέλη Σοφία 10 • Τσουκνίδα Γεώργιο 20 • Τυριτίδου Αἰκ. 20 • Φίστα Τσώμου Εὐαγγελία 1.000 • Φουνδουλάκη Ίωάννα 50 • Χαντζάρα Γεώργιο 50 • Χατζηγεωργίου Μαρία 90 • Χατζηγιάννη Τρυφ. 100 • Χατζηκυριακού Βασ. 50 • Χατζημάρκου Στέλλα 100 • Χατζηπαπᾶ Παῦλο 100 • Χατζηπρίμο Θωμᾶ 20 • Χατζησταυρίδου Άναστασία 40 • Χριστ. Ίδρ. Νεοτ. “ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ” 150 • Χριστομάνο Κων/νο 50 • Χρῦσο Μιχ. Παῦλο 600 • Ψαρογιώργου Μαγκλάρα Παναγιώτα 50 • Ψαρουδάκη Παναγιώτα 100.

Έπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ ἱεραπόστολος π. Ἑρμόλαος Ἰατροῦ . . .	2
Πατριαρχική περιοδεία στήν Ἐπισκοπή Ἀρούσας Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀρούσας καί Κεντρικῆς Τανζανίας	3
Χειροτονίες νέων Ἱερέων στό Μαλάουι Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μαλάουι	8
Ρασοφορία σέ νέους Ἀφρικανούς ἱεροσπουδαστές στήν Ἀλεξάνδρεια Ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.	9
Ἡ Βυζαντινή Ἱεραποστολή στά χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ Μ.Σ.Π.	10
«Πορευθέντες μαθητεύσατε» Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μπουκόμπας καί Δυτικῆς Τανζανίας.	13
Yaoundé - Ἅγιον Πάσχα 2022 † ὁ Καμερόν Γρηγόριος	14
Νομοκανονικά Παναγιώτης Ἰ. Μπούμης	15
Ἐκοιμήθη ὁ ἀπό Κορέας Μητροπολίτης Πισιδίας κυρός Σωτήριος Ἐπιμέλεια σύνθεσης Γ.Ε.Ι.	16
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	29

Ἐξώφυλλο: Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Πισιδίας κυρός Σωτήριος
Ὁπισθόφυλλο: Τό Καθολικό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος
Καπνόνγκ στήν Κορέα

Πάντα τά ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΜΑ', τεύχος 162, Ἀπρίλιος - Μάιος - Ἰούνιος 2022
Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

- Πληροφορεῖ μέ τρόπο υπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμον.
- Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Ἰδιοκτίτης: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης - Διευθυντής: Ὁ Μητροπολίτης Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἰαίου 1, 11521 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὕλης: Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος.
Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπιστολές - Ἐμβλήματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21 - Τηλ. 210-7272.315-316.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἐσωτερικοῦ . . . . . € 5
Κύπρου . . . . . € 12
Εὐρώπης . . . . . € 12
Λοιπές χώρες . . . . . € 14
Γιά τούς φοιτητές καί μαθητές: . . . . . € 2,50
Τιμή τεύχους . . . . . € 1,25

* Τό ποσό τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικό χαρακτήρα. Δέν ἀποσκοπεῖ μόνο στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλά καί στή διαμόρφωση υπεύθυνης ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ. Ἀριθμός Λογαριασμοῦ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς: 146/558074-94.

IBAN: GR0501101460000014655807494

Παρακαλοῦμε θερμά, μετά ἀπό ὁποιαδήποτε κατάθεση, νά ἐπικοινωνεῖτε πάντοτε μέ τό Γραφεῖο Ἱεραποστολῆς.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Βασίλειος Μπίτσος.
Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρουονέρι Ἀττικῆς

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΙΑ (All Nations)

Year 41, No 162, April - May - June 2022

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:
* **To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.**
* **To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.**

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΙΑ" (All Nations) Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. —115 21 Athens — GREECE. Tel. +3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece . . . . . € 5
Cyprus . . . . . € 12
Europe . . . . . € 12
Other countries . . . . . € 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.ΚΡ
Αριθμός Άδειας
9

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π.ΚΡ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3536